

Rikoksen yhteys destinaation turismin kasvussa

Krista Kuusisto

Opinnäytetyö

Marraskuu 2019

Matkailu- ja ravitsemisala

Restonomi (AMK), matkailu- ja palveluliiketoiminta

Matkailu

Tekijä(t) Kuusisto, Krista	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä marraskuu 2019
	Sivumäärä 49	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Rikoksen yhteys destinaation turismin kasvussa		
Tutkinto-ohjelma Matkailu- ja palveluliiketoiminta		
Työn ohjaaja(t) Tunkkari-Eskelinen, Minna		
Toimeksiantaja(t)		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tutkimus sai alkunsa Plymouthin yliopiston crime tourism kurssilta. Kurssilla tutkittiin rikosten vaikutusta matkailuun maakohtaisesti. Opinnäytetyö kertoo rikollisuuden vaikutuksista matkailuun, etenkin Pohjoismaissa. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, jos matkailulla on vaikutuksia rikollisuuden kasvuun. Turvallisuusuhat ja liikaturismi ovat yleisiä käsitteitä, joiden ympärillä tutkimus pyörii.</p> <p>Matkailijoille suunnattu kyselytutkimus toteutettiin kesällä 2019 Toivolansaaren leirintäalueella. Kyselytutkimus suunnattiin leirintäalueen asiakkaille. Tutkimukseen vastasi kaikenlaisia suomalaisia eri puolilta Suomea.</p> <p>Poliisille suunnattu teemahaastattelu toi esiin poliisin toimintatapoja matkailijoiden suhteen. Haastattelussa ilmeni poliisin ennaltaehkäiseviä toimintamenetelmiä sekä tietoa matkailuun liittyvistä turvallisuusuhista. Poliisin haastattelu järjestettiin Ikaalisissa kesällä 2019.</p> <p>Ruotsin asiantuntijahaastattelu koskien liikaturismia avasi uusia näkökulmia liikaturismin varjopuoliin liittyen, ja kuinka se vaikuttaa paikallisten elämään. Haastattelu toteutettiin sähköpostitse keväällä 2019.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä tutkimus, josta on hyötyä matkailualan parissa työskenteleville sekä matkailusta kiinnostuneille. Opinnäytetyö tuo esiin vähemmän puhuttuja puolia matkailusta, kuten matkailuun liittyvät rikokset, ja vastuullisen matkailun vastakohdat. Opinnäytetyön tavoitteena on laajentaa tietämystä matkailun rikollisesta puolesta sekä liikaturismista.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Rikokset, matkailu, turvallisuusuhka, liikaturismi, Pohjoismaat, destinaatio		
Muut tiedot (Salassa pidettävät liitteet)		

Author(s) Kuusisto, Krista	Type of publication Bachelor's thesis	Date November 2019 Language of publication: Finnish
	Number of pages 49	Permission for web publication: X
Title of publication The relation of a crime to the growth of a tourism destination		
Degree programme Tourism and hospitality management		
Supervisor(s) Tunkkari-Eskelinen, Minna		
Assigned by		
Abstract <p>The Bachelor's thesis project started from a crime tourism course at University of Plymouth. The course was about how crime affect to tourism in each country. The aim of the thesis was to see how crime affect to tourism. Especially focusing on Nordic countries. Safety threats and overtourism are common themes that are surrounding the research.</p> <p>The survey for tourists was carried out in summer 2019. The questionnaire for the tourists was held at Toivolansaari Camping for their customers. Lots of different kind of Finnish people answered to the questionnaire from all over Finland.</p> <p>Theme interview for police opened their way to operate with tourists. Interview brought up preventive options and information about security threats. This interview was held in Ikaalinen at summertime.</p> <p>Interview for the Swedish tourism expert about overtourism opened new perspectives about the bad sides of overtourism. The interview pointed out how overtourism affects to locals' daily life. The interview was arranged by email in spring 2019.</p> <p>The aim of the thesis' was to make a research that would be useful in the future. Tourism experts and people who are interested in tourism could use the research. The thesis' will bring out the side of tourism that is not being that much discussed. It will show how crime is related to tourism and the opposite of responsible tourism. The aim is to widen the picture of tourism in Nordic countries and expand the knowledge of overtourism and the criminal side of tourism in general.</p>		
Keywords/tags (subjects) Crime, tourism, overtourism, Nordic countries, destination		
Miscellaneous (Confidential information)		

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
1.1	Työn tavoite.....	5
1.2	Työn rajaus	6
2	Rikokset ja matkailu	7
3	Liikaturismin vaikutus destinaatioittain	11
3.1	Liikaturismi	12
3.2	Suomen matkailu.....	13
3.3	Ruotsin asiantuntijahaastattelu	14
3.4	Lofootit ylikuormituksen kohteena	15
3.5	Eliza Reidin puhe Islannin matkailusta	16
3.6	Tanskan uudenjaon strategia	16
4	Rikokset ja matkailun destinaatiot.....	17
4.1	Matkailu Pohjoismaissa	17
4.2	Rikokset Pohjoismaissa	19
4.2.1	Suomi	21
4.2.2	Ruotsi	21
4.2.3	Norja	22
4.2.4	Islanti	22
4.2.5	Tanska	23
5	Tutkimuksen toteutus ja tulokset.....	24
5.1	Kyselytutkimus matkailijoille	25
5.2	Kategorisoidut kysymykset.....	26
5.3	Avoimet kysymykset.....	28
5.4	Haastattelu Sisä-Suomen poliisille	30

6	Matkailun ja rikosten yhteys.....	35
6.1	Haastattelujen tulokset	35
6.2	Aineistoanalyysi	38
6.3	Matkailun ja rikosten yhteys Pohjoismaissa	39
7	Pohdinta.....	41
	Lähteet	43
	Liitteet	48

Liite 1. Kyselylomake matkailijoille

Liite 2. Sisä-Suomen poliisin haastattelukysymykset

Kuviot

Kuvio 1. Rikosten vaikutus matkailuun.....	8
Kuvio 2. Matkailijoiden määrä Pohjoismaissa.....	17
Kuvio 3. Rikosten määrä destinaatioit- tain.....	19
Kuvio 4. Koetko että Pohjoismaissa on turvallista.....	26
Kuvio 5. Mikä aiheuttaa turvattomuutta.....	26
Kuvio 6. Jos lomakohteessa on paljon maahanmuuttajia, saako se olosi varautuneem- maksi.....	27

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan rikollisuutta matkailussa. Rikollisuus saattaa olla liikaturismin sivuvaikutus. Tämä opinnäytetyö keskittyy Pohjoismaihin. Rikollisuuden tilaa tutkitaan ja tarkastellaan ennaltaehkäisevästi. Suomessa on tällä hetkellä kaksi destinaatiota, joissa turismi on äkillisesti kasvanut. Sillä saattaa kuitenkin olla seurauksia rikollisuuden lisääntymiseen destinaatioissa.

Matkailu aiheena on monia koskettava ja mielenkiintoinen, oli se sitten kotimaanmatkailua tai ulkomaanmatkailua. Tietoa matkakohteista ja majoituksista on helposti kaikkien saatavilla internetissä. Kuitenkin yleensä matkakohteista kerrotaan vain hyviä puolia, kuten kuinka suosittu kohde on, onko kohteella hyvät arvostelut, keille kohdetta suositellaan ja mitä kaikkea kohteessa voi tehdä. Tämän vuoksi on hyvä selvittää myös, ovatko matkakohteet turvallisia, ennen kuin varaa matkan. Kohteita valittaessa pitää ottaa huomioon matkakohteen sopivuus matkailijoille. Kyseessä voi olla esimerkiksi perheloma, reppureissu tai häämatka. Matkakohteiden valinta kannattaa tehdä harkiten ja ottaa selvää kunkin maan yleisistä käytännöistä. Turvallisuus kannattaa aina ottaa huomioon matkan varauksen yhteydessä, kuten lukemalla uutisia matkakohteesta ja katsomalla kohteen ulkoministeriön verkkosivut.

Nordic Travel magazine uutisoi Pohjoismaiden matkailusta. Uutisoinnin aiheina ovat yleisesti matkailun kasvuun liittyvät aiheet, kuinka hotelliketjut avaavat uusia hotelleja Pohjoismaihin sekä kuinka lentoyhtiöt ovat kasvussa ja palkkaavat lisää työvoimaa. (Nordic travel magazine n.d.) Pohjoismaiden matkailu on selkeästi kasvussa niin uutisoinnin kuin tilastojenkin perusteella. Etenkin Pohjoismaiden pääkaupungit ovat saaneet näkyvyyttä muun muassa Lonely Planetin myötä, joka valitsi Kööpenhaminan matkailun suosituimmaksi kohteeksi vuonna 2019. (Lonely Planet names Copenhagen the world's top city in 2019. 2019.)

Turisteihin kohdistuvat rikokset ovat yleistyneet maailmanlaajuisesti. Osa kaupungeista kuten, Barcelona, Venetsia sekä Pariisi, on alkanut tekemään töitä niin sanottua liikaturismia vastaan. Matkailu tuo näihin kohteisiin paljon rahaa, mutta se kääntyy ongelmaksi silloin, kun matkailu tuo enemmän haittaa paikallisille kuin hyötyä. Liikamatkailu näkyy myös Suomessa. Suomenlinnan asukkaiden työmatkaa haittaa ruuhkaiset lautat sekä muun muassa asukkaiden pyyhkeitä on lähtenyt turistien matkaan. (Raita-Aho 2019.) Voiko rikollisuus olla tästä seuraava vaihe?

Hiljattain on uutisoitu muun muassa Barcelonassa tapahtuvasta rikollisuudesta, jonka kohteena ovat yleensä turistit. Yle uutisoi, että Barcelonassa rekisteröidään noin 300 ryöstöä tai varkautta päivässä. Todellisuudessa luku on suurempi, sillä kaikista rikoksista ei tehdä rikosilmoitusta. Erityisesti väkivaltaiset ryöstöt ovat lisääntyneet, ja kohteena onkin useimmiten turisti, mutta myös paikalliset joutuvat pelkäämään. (Salmi 2019.)

Ulkomailla matkustaessa tulee aina pitää huolta omista matkatavaroista sekä kanssamatkustajista, jottei kukaan jäisi yksin vieraaseen paikkaan. Yksin matkustaessa kannattaa pitää aina puhelin lähettyvillä ja matkustaa turvallisiin kohteisiin, jotta välttyttäisiin riskeiltä. Ulkona myöhään liikkussa on hyvä pitää puhelin käden ulottuvilla ja kaveri mukana, jotta turvallisuusuhkat eivät olisi niin suuret. Yleisesti matkustaessa tulisi pitää myös passi ja/tai henkilökortti mukana.

Tanska on Pohjoismaiden eteläisin valtio, jonka muodostavat useat saaret ja Jyllannin niemimaa. Suomessa on paljon metsiä ja järviä, ja Suomi on tunnettu muun muassa koulutusjärjestelmästänsä. Islanti sijaitsee Pohjois-Atlantilla. Se on tuliperäinen saari, joka tunnetaan muun muassa kuumista lähteistään. Norjassa on vaikuttavaa luontoa, tuntuja, ja se on tunnettu öljystänsä. Ruotsi on pinta-alaltaan ja asukasluvultaan Pohjoismaiden suurin valtio. Färsaaret ovat Pohjois-Atlantilla sijaitseva saariryhmä, joka on tunnettu ankarasta luonnostaan. Grönlanti sijaitsee Pohjois-Amerikan mantereella, ja se on Tanskalle kuuluva itsehallintoalue. Ahvenanmaa on Suomelle kuuluva ruotsinkielinen itsehallintoalue. (Tietoa Pohjoismaista n.d.)

1.1 Työn tavoite

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia matkailun tilannetta Pohjoismaissa. Tavoitteena on myös etsiä yhteys matkailun ja rikosten välillä. Tämä opinnäytetyö kertoo rikoksien vaikutuksesta matkailuun Pohjoismaissa. Opinnäytetyössä esitellään Pohjoismaiden rikostilastoja, matkailutilastoja sekä muuta matkailuun liittyvää tietoa. Tieto on etsitty internetistä ja käytetty pääasiassa akateemisia artikkeleita. Tiedonlähteinä on myös Plymouthin yliopiston kautta saatuja englanninkielisiä artikkeleita sekä tilastoja internetistä. Tietoa on hankittu myös tekemällä haastatteluja sekä kyselytutkimusta. Opinnäytetyöstä on hyötyä Pohjoismaiden matkailun ammattilaisille. Yritykset saavat siitä hyödyllistä tietoa. Myös oppilaitokset ja matkailualan organisaatiot voivat hyödyntää tutkimusta, sillä tutkimus tarjoaa hyvää tietoa matkakohteiden turvallisuudesta sekä liikaturismista.

Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä tutkimus, josta on hyötyä matkailualan työntekijöille sekä matkailusta kiinnostuneille. Opinnäytetyö tuo esiin vähemmän puhuttuja puolia matkailusta, kuten matkailuun liittyvät rikokset ja vastuullisen matkailun vastakohdat. Opinnäytetyön tavoitteena on avartaa näkökulmaa matkailusta Pohjoismaissa sekä laajentaa tietämystä matkailun rikollisesta puolesta ja liikaturismista. Opinnäytetyö tuo esiin, kuinka liikaturismiin tulisi varautua ja mitä seuraa, kun liikaturismiin ei varauduta riittävän hyvin.

Tässä opinnäytetyössä etsitään vastausta seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

Millainen vaikutus on maassa tapahtuvalla rikollisuudella alueen matkailun näkökulmasta? Mitä haittavaikutuksia liikaturismilla on destinaatioon?

Opinnäytetyössä tutkitaan matkailijoiden näkemyksiä Pohjoismaiden turvallisuuteen liittyvistä asioista kyselytutkimuksen avulla. Opinnäytetyössä tutkitaan myös viranomaisten näkökulmia rikosten ja matkailun yhteydestä. Työssä haastatellaan myös ruotsalaista asiantuntijaa Ruotsin liikaturismista etenkin Tukholmassa. Liikaturismi valikoitui tutkimusaiheeksi rikosten lisäksi, koska liikaturismin on havaittu lisäävän ri-

kollisuutta. Myös Ryanin esittämässä kaaviossa esiintyy Tyyppi 5. (sivu 8.), jossa turisti esiintyy uhkana kansalliselle kulttuurille. Tämä Tyyppi 5. yhdistyy hyvin liikaturismiin, jossa liiallinen turismi aiheuttaa haittaa kohteelle. Liikaturismi voi tehdä haittaa niin ympäristölle kuin paikallisillekin, mikä voi antaa paikalliselle motiivin tehdä ilki-valtaa turisteja kohtaan.

1.2 Työn rajaus

Opinnäytetyö on rajattu koskemaan ainoastaan Pohjoismaita. Kaikki Pohjoismaissa tapahtuvat rikokset otetaan huomioon rikostilastoissa, mitään ei rajata pois. Opinnäytetyössä keskitytään pääasiassa rikoksiin eikä terrori-iskuihin. Kyselytutkimus sekä poliisin haastattelu on tehty turvallisuuslähtöisesti turvallisuusjohtamisen näkökulmasta. Ruotsin asiantuntijahaastattelu on tehty koskien Ruotsissa esiintyvää liikaturismia.

Aineistolähtöisesti tutkimuksen tarkoitus on kuvata rikoksien esiintyvyyttä kohteissa, joissa on turismia, sekä etsiä syitä, miksi matkailijoihin kohdistuu rikoksia. Aineistolähtöisen tutkimuksen tavoitteena ei ole yleistää johtopäätöksiä koko väestöön, vaan käsitteellistää ilmiöitä sekä saada uutta tietoa aiheesta. Tutkimusmenetelminä toimivat laadullinen tutkimus, määrällinen tutkimus sekä dokumentointi. Tyypillistä näille tutkimusmenetelmille on, että laadullinen tutkimus rinnastetaan yleensä aineistolähtöisyyteen ja määrällinen tutkimus teorialähtöisyyteen (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Dokumentoinnissa on tärkeää aineiston riittävän tarkka raportointi (Alastalo & Borg 2010).

Nämä tutkimusmenetelmät valikoituivat tutkimukseen, koska tutkimuksen aihe on vielä tutkimaton, joten siitä ei ole saatavilla paljoa tietoa etenkin Pohjoismaista. Aihetta on tutkittu enemmän maissa, joissa esiintyy liikaturismia, kuten Ranskassa. Tutkimuksen etu on aiheen uutuusarvo, sillä tutkimuksesta saadaan uutta tietoa Pohjoismaiden matkailutilanteesta ja tutkimus, jota voidaan käyttää ennaltaehkäisevästi tulevaisuudessa.

2 Rikokset ja matkailu

Tässä luvussa tutkitaan rikosten ja matkailun yhteyttä.

Ryanin artikkelissa selvitetään väkivallan ja matkailun välistä suhdetta. Rikosten ja matkailun väliset suhteet voidaan luokitella viiteen eri tyyppiin. Tyyppi yksi kuvaa turisteja, jotka ovat sattumanvaraisesti joutuneet rikoksen kohteeksi. Tyyppi kaksi kertoo turistikohteen luonteesta, mutta turistit eivät ole joutuneet erityisesti uhreiksi. Tyyppi kolme kertoo kohteesta, joka viehättää rikosten tekijöitä, koska turistit ovat helppoja kohteita. Turistit voivat olla uhrien lisäksi riidan aloittajia, mikä saa rikosten tekijät ärsyyntymään ja motivoitumaan. Tyyppi neljässä rikosten tekeminen on järjestettyä, ja tyyppi viidessä kriminaalien sekä terroristiryhmien toiminta on järjestettyä ja väkivaltaiset teot kohdistuvat erityisesti turisteihin. (Ryan 1993.)

Seuraavassa kuviossa matkailija esiintyy sattumanvaraisena uhrina sekä tarkoituksellisenä uhrina. Kuvioon on merkitty myös luontaiset matkailuarvot sekä ulkonaiset matkailuarvot. Tämä muodostelma tuo esille neljä eri lokeroa, joihin matkailijan tyyppin voi määritellä. Ensimmäisessä lokerossa matkailija hakee nautintoa eikä ajattele velvollisuuksiaan lomaillessaan. Toisessa lokerossa kuvattu matkailija on rentoutunut vapaa-ajan matkailija. Kolmannessa lokerossa matkailijaan on helppo päästä käsiksi. Lokerossa neljä matkailija koetaan uhkana. (Ryan 1993.)

	Turisti on satunnainen uhri	Turisti on tarkoituksellinen uhri
Luontomatkailun arvot	Lokero 1. Nautinnonhaluinen, vastuun höllentyminen. Tyyppi 4.	Lokero 2. Rentoutunut, vapaa-ajan matkailija. Tyyppi 3.
Ulkoiset matkailuarvot	Lokero 3. Avoin pääsy, liikkumisen helppous. Tyyppi 2.	Lokero 4. Uhka kansalliselle kulttuurille, koetaan uhkana. Tyyppi 5.

(Ryan 1993.)

Kuvio 1. Rikosten vaikutus matkailuun

Artikkelissa esitettiin myös matkanjärjestäjiin kohdistuvia ongelmia. Matkanjärjestäjien tulisi olla tietoisia turisteihin kohdistuvista rikoksista. Lähtökohtaisesti matkanjärjestäjät pyrkivät valitsemaan matkakohteet mahdollisimman turvallisista paikoista. Kuitenkaan mikään kohde ei ole riskitön, koska turistikohteet houkuttelevat rikoksia. Tästä syystä kohteet pyritään valitsemaan vähäisten rikosten perusteella. (Ryan 1993.)

Pforrin ja Hosien teoksessa tarkastellaan kriisien hallintaa matkailualalla. Turismi on täynnä kotimaan sekä ulkomaiden vaikutteita, minkä vuoksi myös kriisit vaikuttavat turismiin negatiivisesti. Matkailun ammattilaisten tulisi reagoida kriiseihin välittömästi, jotta matkailijoille tulisi varmempi olo. Viime vuosien aikana on esiintynyt useita terroristi-iskuja etenkin suosituimmista turistikohteissa, kuten Pariisissa. Tämänkaltaisiin kriiseihin tulisi valmistautua, jotta ammattilaiset tietäisivät, miten toimia ja turisteille ei tulisi niin suurta pelkoa ja epävarmuutta, koska he saisivat turvaa ammattilaisten osaamisesta. Kriiseistä toipumiseen menee kuitenkin aikaa useampi kuukausi, jopa vuosi ennen kuin matkailu on samassa tilassa kuin se oli ennen kriisiä. Tavoitteena on, että organisaatiot oppisivat kriiseistä ja katastrofeista. Organisaatioiden tulisi tehdä näiden pohjalta muutoksia menettelytapoihin sekä muokata strategioita, jotka eivät toimi tehokkaasti. Tehokkaiden strategioiden työstämiseen kuuluu käydä läpi 5 eri kohtaa: tulee analysoida nykyinen ympäristö, kehittää potentiaalisia

strategioita ja ratkaisuja, valita yksi strateginen suuntaus, laittaa uusi strategia käyttöön sekä arvioida strategian vaikutus, jotta jatkossa voidaan kehittää organisaation toimintaa paremmaksi. (Pforr & Hosie 2016.)

Lisowskan artikkelin alussa kerrotaan matkailun kasvusta. Matkailu on nykypäivänä mahdollista melkein jokaiselle, sillä tulot ovat kasvaneet sekä ihmisten liikkuvuus paikasta toiseen on kasvanut. Matkailu on siis erittäin laajasti levinnyt ilmiö helppojen liikkumisyhteyksien vuoksi. (Lisowska 2017.)

Artikkelissa kerrotaan matkailun olevan useimmiten tehokas voima, joka johtaa tiettyä aluetta, kuten kaupunginosaa. Houkutteleva kaupunginosa on tehokas vetovoimatekijä paikkakunnan matkailua varten. Matkailun viehättävyys on yleensä määritelty tietyn kaupunginosan mukaan, mikä nostattaa kohteen arvoa. Kuitenkin turvallisuus on erittäin tärkeä ottaa huomioon turistikohdeissa, koska rikollisuus kohteessa laskee matkailijoiden määrää. (Lisowska 2017) Kuitenkin suurin osa turisteihin kohdistuvista rikoksista on epäselviä eikä niitä ole raportoitu virkavallalle (Tarlow 2011), koska turistit eivät välttämättä heti tajua olevansa rikoksen uhreja tai eivät tiedä, mitä tehdä, kun joutuvat rikoksen uhreiksi. He ajattelevat, etteivät kuitenkaan saa varastettuja tavaroita takaisin, joten he jättävät rikoksen raportoimatta.

Internetissä on useita rikostilastoja eri maiden rikoksista. Eurostatissa rikostilastoja on esimerkiksi murhien määrästä, väkivaltarikoksista ja tavallisista rikoksista. Rikostilastoissa näkyvät poliisin tiedossa olevat rikokset vuosilta 2002 – 2012, ja tilastoista näkee, että vuonna 2012 eniten rikoksia on tehty Saksassa, Englannissa ja Walesissa sekä Italiassa ja Espanjassa. Ranskassa on myös tehty tasaisen paljon rikoksia joka vuosi. Vähiten rikoksia on tehty Montenegrossa, Kyproksella, Liechtensteinissa, Islannissa sekä Maltalla. Pohjoismaissa rikoksien määrä on tilastoista päätellen kohtalainen; Suomessa sekä Tanskassa keskimäärin 450, Ruotsissa 1 400, Norjassa 270 ja Islannissa 12. Pohjoismaista Ruotsissa rikosten määrä on näinä vuosina ollut selkeästi suurin ja Islannissa pienin. (Eurostat 2014.)

Mawby artikkelissa tekijä viittaa turistien määrän kasvuun halpojen lentojen myötä, sillä nykyään lähes jokainen pystyy ostamaan lentoja. Tästä on seurannut turistien

määrän lisääntyminen useissa kohteissa, mistä on koitunut harmia etenkin paikallisille. Artikkelissa sanotaan turistien olevan todennäköisiä rikosten uhreja. Dixon ja Newman (1998) arvelevat, että vapaa-ajan matkailijat ovat sopivia uhreja rikosten tekijöille. Turistit, jotka omistavat loma-asunnon ulkomailla, joutuvat todennäköisimmin esimerkiksi murtovarkauden kohteeksi. Myös kausityöntekijät voivat mahdollisesti joutua rikosten uhreiksi. Rikoksien määrään vaikuttavat myös sijainti sekä kohde. Maan jokaisessa kaupungissa ei välttämättä tapahdu yhtä paljon rikoksia, jotka kohdistuvat turisteihin. (Mawby 2015.)

Australian poliisin vastaus kriminaali turismiin Australiassa. Monella alueella poliisi kiistää turisteihin kohdistuvat rikokset tai väittää, että turistit ovat yhtä lailla oikeutettuja samoihin palveluihin kuin paikallisetkin. Turistikohteissa tulee kuitenkin usein ilmi turvallisuuden puutteita. Brysselissä turistit joutuvat todennäköisemmin näpistyksien uhriksi, myös heidän kulkuneuvojaan, kuten autoja, varastetaan tai turmeltaan. (Mawby 2015.)

Pizamin ja Mansfeldin tutkimuksessa tarkastellaan matkailun turvallisuutta. Ensiksi määritellään, millaisia kohteita turistit ovat. Turistit ovat rikosten kohteena matkustaessa kohteeseen tai matkustamassa pois kohteesta. Turistit ovat rikosten kohteena tietyissä lomakohteissa. Rikosten kohteena matkailualalla ovat matkailualan laitteistot, tilat, strategiset ja ei-strategiset kulkuneuvot sekä yleiset ja yksityiset palvelut. Todistusaineisto tähän mennessä näyttää, että turvallisuuteen liittyvät tapahtumat matkailussa, turisteja kohtaan sekä isäntiä kohtaan on verrattavissa tapahtumien ankaruuteen. Seuraavaksi esimerkki, kuinka kuvailla turvallisuustapauksien ankaruuden eri tasot. Tapaus tuottaa kokonaisvaltaista vahinkoa matkailun omaisuutta kohtaan, joka johtuu turvallisuusongelmista. Tapaus tuottaa laajaa vahinkoa yksityisen sektorin matkailun omaisuutta kohtaan, joka johtuu turvallisuusongelmista. Matkailun julkisen sektorin laaja vahingoittaminen, joka on lähtöisin turvallisuusongelmista. Suurta vahinkoa ihmishenkeä kohtaan, joka on lähtöisin turvallisuusongelmista. (Pizam & Mansfeld 2006.)

Turvallisuusvahingot muuttavat turistien käsitystä riskistä, mikä vaikuttaa automaattisesti matkan valintaan. Se näkyy esimerkiksi matkojen perumisena ja

tiettyjen matkakohteiden välttelyä. He, jotka ovat jo kohteessa, pyrkivät matkustamaan turvallisempaan kohteeseen tai palaamaan kotiin. Päätökset jotka johtavat matkan perumiseen, johtuvat erilaisista näkökohdista sekä olosuhteiden pakosta. (Pizam & Mansfeld 2006.)

Yleisimmät muuttuvat tekijät, joilla kuvataan matkailualan toimintaa turvallisuusva-
hingoissa, määritellään seuraavien kohtien perusteella:

- Evakuoimalla turisteja matkanjärjestäjien toimesta
 - Paikallisten sijoittajien käyttäytymisellä
 - Henkilöstöhallinnon uudelleenjärjestämisellä
 - Sisällyttämällä tai pois jättämällä kohde matkanjärjestäjien mainonnasta
 - Rahavirtojen arvioimisella
 - Matkanjärjestäjien ja matkatoimistojen arviolla matkakohteen imagosta
 - Taloudellisen kiinnostuksen suuruudella matkailualan yrityksille kohteessa
- (Pizam & Mansfeld 2006).

3 Liikaturismin vaikutus destinaatioittain

Matkailu on suurelta osin luotu markkinoimaan luontoa sekä luonnollisia elementtejä, joista on tullut matkailun keskeisiä käsitteitä. Matkailu hyödyntää näitä luontokohteita, kuten syrjäisiä rantoja, joista muuten olisi vähän taloudellista hyötyä maalle. (Gössling 2002.)

Matkailu-destinaatio on paikka, jossa turistit voivat vieraila. Se voi olla joko maa, alue, kohde tai kaupunki. Yleensä turistit käyvät matkailu-destinatioissa kulttuurin tai luonnon vuoksi. Destinaatio on kohde, jossa turisti pääsee kokemaan ja näkemään erilaisia nähtävyyksiä. Matkailu-destinatioissa turisti pystyy tyydyttämään tarpeensa. (Vengesayi & Mavondo 2009.)

3.1 Liikaturismi

Liikaturismi on nopeasti kasvanut käsite. Se voidaan määritellä siten että, paikallisväestö tai vieraat ajattelevat, että kohteessa on liikaa ihmisiä, jonka myötä elämisen laatu kohteessa on laskenut. Liikaturismi on käytännössä vastakohta vastuulliselle matkailulle, jossa matkailijoiden avulla saadaan parempia paikkoja asua ja kohteista tulee myös parempilaatuisia vierailloita. Terminä liikaturismi on nopea tunnistaa, sillä se automaattisesti antaa leima, joka mahdollistaa ihmisten ilmaisemaan huolensa liiallisesta turismista. Kohteissa, jossa ilmenee liikaturismia, esiintyy myös mielenosoituksia, joissa on ilmennyt uhkia ja muutamissa tapauksissa väkivaltaa. (Goodwin 2017.)

Liikaturismin rinnalla saattaa kuulla termin massaturismi. Massaturismi -käsitettä käytetään turismista, jolla tarkoitetaan suurimittakaavaista turismia. Lähemmin tarkasteltaessa massaturismilla on vahvuuksia, joita voitaisiin käyttää hyödyksi. Muut toimialat käyttävät myös luontoa, kuten kaivostyö ja teollisuus. Matkailu on riippuvainen luonnon laadusta. Matkailualan pitää suojella sen varoja, sillä luonnon laajuus matkailun kannalta on tärkeää. (Clarke 1997.)

Matkailu-destinaatioista Barcelona on ollut uutisissa liikaturismista aiheutuneiden rikosten vuoksi. Barcelonassa ovat yleistyneet väkivaltaiset ryöstöt, jotka kohdistuvat etenkin turisteihin. Väkivaltaisia rikoksia Barcelonassa tapahtuu noin 40 vuorokauden aikana. (Hunter 2019.)

Ruotsiin on perustettu yhdistys "Hållbart och lustfullt gamla stan" joka yrittää minimoida turistien aiheuttamat ongelmat Tukholman Vanhassa kaupungissa. Tänä päivänä heillä on muutamia jännitteitä turistien sekä paikallisten välillä, joka tulee lisääntymään tulevaisuudessa. (Eksell 2019.)

3.2 Suomen matkailu

Suomessa matkailijamäärä on kasvanut nopeasti, ja liikaturismista puhutaan jo Suomenlinnassa ja Lapissa. Suomessa meillä on kuitenkin vielä aikaa valmistautua liikaturismiin, jotta siitä ei koituisi niin paljoa hankaluuksia. Perinteiset massaturismikohteet yleensä kestävät matkailijoiden kuormituksen, mutta meillä Pohjoismaissa on erilainen infrastruktuuri, jota ei ole suunniteltu kestämään suurta määrää matkailijoita. (Asikainen 2018.)

Hämeen Sanomien uutisessa käsitellään liikaturismia, jonka sanotaan voivan olevan todellinen uhka myös Suomessa. Uutisessa käsitellään aihetta, jos turismi päättyy globaalien pelureiden käsiin ja se vahingoittaa ympäristöä. ”Myöskään meidän infrastruktuuria tai palveluita ei paikoittain ole välttämättä rakennettu kestämään tällaisia kävijämääriä” kommentoi Kokkarinen uutisessa. Visit Finlandin projektipäällikkö Liisa Kokkarinen kommentoi aihetta; ”Liikaturismista puhutaan, kun ekologisen, sosiaalisen tai kulttuurisen ympäristön kanto- tai sietokyky ylittyy. Valitettavasti matkailijamäärien kasvaessa tämä uhkakuva on todellinen paikallisesti Suomessakin. Vaikka Suomen matkailijamäärät ovat suhteellisen pieniä, on huomioitava, että paikallisesti matkailijoiden määrä moninkertaistaa paikallisväestön. Myöskään meidän infrastruktuuria tai palveluita ei paikoittain ole välttämättä rakennettu kestämään tällaisia kävijämääriä, Kokkarinen perustelee.” (Mäntyneva 2018.)

Suomenlinna on ollut yksi Suomen kohteista, joista on puhuttu liikaturismin yhteydessä. Vuonna 2008 Suomenlinnassa vieraili 680 000 kävijää, kävijät voidaan jakaa kahteen pääryhmään: kaupunkilaisiin ja matkailijoihin. Suomenlinnaan tullaan myös tekemään opintoretkeä, järjestämään kokouksia ja juhlatilaisuuksia. Vuonna 2008 suurin osa kävijöistä on ollut Helsingistä, mutta ulkomaalaisten osuus on ollut koko ajan kasvussa. Vuonna 2008 eniten ulkomaalaisia kävijöitä on ollut Iso-Britanniasta, Saksasta, Ruotsista sekä Yhdysvalloista. (Suomenlinnan hoitokunta 2009) Vuonna 2018 Suomenlinnassa vieraili 1 090 000 kävijää. 10 vuodessa kävijämäärä on lisäänty-

nyt 410 000 kävijällä. Vuonna 2018 suurin osa kävijöistä on ollut ulkomaalaisia. (Suomenlinnan kulttuuritarjontaa hyödynnettiin viime vuonna ahkerasti kaikkina vuodenaikoina 2019.)

3.3 Ruotsin asiantuntijahaastattelu

Asiantuntijahaastattelu sähköpostitse Ruotsin Lundin yliopisto, Jörgen Eksell, joka tällä hetkellä on tekemässä tutkimusta liikaturismista Ruotsissa sekä on ollut monissa matkailuun liittyvissä uutisartikkeleissa mukana. Haastattelu toteutettiin 28.4.2019 ja se koski liikaturismia Ruotsissa.

Eksell mainitsi eri destinaatioita, jotka ovat ylikuormittuneet turistien määrästä Ruotsissa. Ensimmäisenä kohteena oli Ruotsin pääkaupunki, Tukholma. Tukholmassa on infrastruktuuri ongelmia, joita liikaturismi lisää. Ruuhkat liikenteessä vaikeuttavat kuorma-autojen elintarvikekuljetusta sekä jätepalvelut hidastuvat. Etenkin kesäaikaan paikallisten on vaikea päästä keskustaan turistien vuoksi, etenkin päiväristeilijät vaikeuttavat tilannetta, sillä heitä vierailee tuhansittain. Turistit aiheuttavat myös ympäristövahinkoja, kuten roskaavat luontoa, joka on lisännyt myös rottien määrää. Myös rakennuksissa sekä teillä on vahinkoja. Turistit suosivat turistikauppoja, joista voi ostaa matkamuitse, jonka vuoksi monet normaalit hyvälaatuiset kaupat ovat joutuneet sulkemaan. (Eksell 2019.)

Airbnb on tullut myös ongelmaksi turistien myötä, sillä turistit haluavat vuokrata Airbnb -asuntoja, joita on Tukholmassa hyvin paljon vuokralla. Tämä kuitenkin vie paikallisilta mahdollisuuden vuokra-asuntoon, sillä yhä useampi asunto menee vuokralle Airbnb -sivustolle. Tämä myös aiheuttaa sen, että naapurustoissa ei enää välttämättä asu paikallisia, sillä monia asuntoja on Airbnb käytössä, joten paikallisten rauha heidän omassa asuinympäristössään ei säily, sillä asukkaat vaihtelevat viikoittain. Tämä voi tuoda huonon kokemuksen myös turistille, sillä paikalliset elävät normaalia arkielämää, eivätkä ole lomalla, joten tästä saattaa koitua hankaluuksia, jos turistit haluavat juhliä ja valvoa pidempään. (Eksell 2019.)

Talvisin myös Sälen, Dalecarliassa kokee liikaturismia muutamien viikkojen ajan, kun perheillä on talvilomat, he menevät Dalecarliaan laskettelemaan. Myös Wasaloppet, joka on Sälen ja Moran välissä houkuttelee myös tuhansia turisteja viikonlopun aikana. Muita kohteita, jotka kokevat liikaturismia Ruotsissa ovat Visby, etenkin Meltidsveckan:in aikaan, jolloin Visbyssä on 500 tapahtumaa ja 40 000 kävijää yhden viikon aikana (Meltidsveckan N.d.) Myös Ystad, joka on tunnettu Wallanderin novellien vuoksi. Sekä Fjällbacka länsirannikolla, joka on tunnettu Camilla Läckbergin novellien vuoksi. Myös Ruotsin vuoristoilla turistien kasvu on näkyvää, sillä se vaikuttaa luontoon negatiivisesti. Kokonaisuudessaan liikaturismi ei ole vielä toistaiseksi tuttua Ruotsissa, mutta se tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Etenkin Tukholman vanhakaupunki odottaa enemmän kävijöitä kesälle 2019. (Eksell 2019.)

3.4 Lofootit ylikuormituksen kohteena

Etenkin Norjan pohjoinen osa on saanut hyvän maineen ekoturismista sekä ympäristöystävällisyydestä. Kuitenkin Norjassa liikaturismista kärsivät jo Lofootit sekä Oslo. Lofootit ovat tulleet trendikkääksi luontomatkakohteeksi ja siellä kävijämäärä on lisääntynyt runsaasti vuosien aikana. Kävijämäärän lisääntyessä myös roskan määrä Lofooteilla on kasvanut, yhden viikonlopun aikana kerättiin 8000 litraa roskaa. Norjan pohjoisosassa sijaitseva kylä Uttakleiv on asutusluvultaan hyvin pieni, sillä siellä asuu ainoastaan 12 ihmistä. Nykyään siellä kuitenkin vierailee kymmeniä tuhansia turisteja. Viime vuonna Uttakleivissä kävi 250 000 turistia, jotka valloittivat kylän uimarannan. Jotkut turisteista tavoittelevat Norjan maisemilla näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa, sillä siellä on uniikkeja näköalapaikkoja. Monet sosiaalisen median vaikuttajat ovat tulleet Pohjois-Norjaan ainoastaan Instagram kuvien vuoksi. Toiset turistit taas tulevat isoissa ryhmissä telттаilemaan esimerkiksi uimarannoille eivätkä kunnioita luontoa. Turistit eivät maksa majoittumisesta mitään, mutta silti roskaavat luontoa. Rannoille on pitänyt hankkia työntekijöitä pitämään siitä huolta. Kuusi vuotta sitten tälle ei ollut vielä tarvetta. (Becker N.d.)

Norjassa on tapahtunut nopea turistikasvu viime vuosien aikana. Tämä näkyy siinä, kuinka ruuhkat ja turismin muut vaikutukset lisääntyvät Norjassa, jota voi kutsua liikaturismiksi niin paikallisten kuin turistienkin näkökulmasta. Hinnat alkavat nousta lomakohteissa, jolla on myös positiivisia vaikutuksia Norjan yrittäjille. (Gössling, Scott & Hall 2018.)

3.5 Eliza Reidin puhe Islannin matkailusta

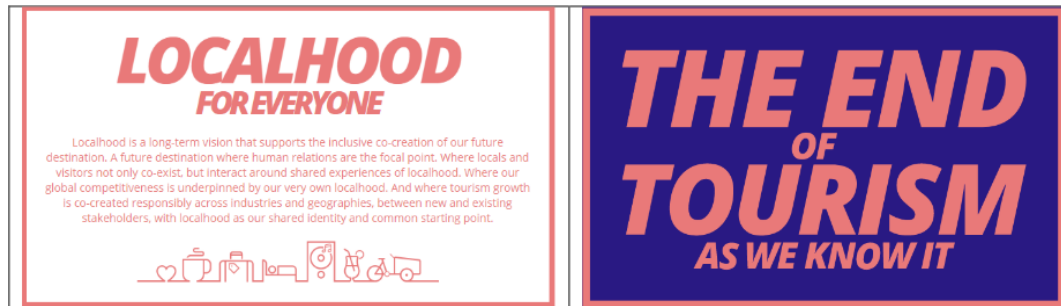
Eliza Reidin puhe Islannin matkailusta ITB Berlin messuilla maaliskuussa 2019. ”Matkailu on tällä hetkellä suurin sektori Islannissa ja se toimii myös kulinaristien matkakohteena. Nykypäivänä luksusta hakevat matkailijat etsivät enemmän ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja. Liikaturismin vuoksi hän kannustaa turisteja matkustamaan joka puolelle Islantia, ei keskittymään ainoastaan yhdelle alueelle, jotta luonto säilyisi paremmin.” (Reid 2019.)

Wazirin kirjoituksessa kerrottiin, että 2.2 miljoonaa turistia vieraili Islannissa vuonna 2017. Islannissa esiintyy liikaturismia, ja siihen on yritetty puuttua mainostamalla ja markkinoimalla vähemmän vierailtuja alueita turisteille. (Wazir 2018.)

3.6 Tanskan uudenjaon strategia

Tanskassa on varoituksen merkkejä liikaturismista, sillä nykyään Tanskassa vierailee enemmän turisteja kuin koskaan ennen. Heillä ei ole kuitenkaan aikeita estää turisteja tulemasta vierailemaan, vaan he toivottavat kaikki lämpimästi tervetulleiksi. Vuonna 2017 Tanskassa vieraili yli 28 miljoonaa turistia. Asukasluku Tanskassa oli tänä vuonna vain 5.8 miljoonaa, joten matkailijoiden määrä ylitti maan asukasluvun monta kertaa. Tanskan pääkaupunkiin Kööpenhaminaan on suunniteltu rakennettavan yli 8000 hotellihuonetta neljän vuoden sisään sekä matkailu Kööpenhaminaan on oletettu kasvavan 4 prosenttia joka vuosi vuoteen 2020 saakka. (Rizzo 2018.)

Kööpenhaminassa on toteutettu aggressiivista uudelleenjaon strategiaa, jonka tavoitteena on levittää turistit ympäri kaupunkia. (Goodwin 2017.)

(Wonderful Copenhagen 2017.)

4 Rikokset ja matkailun destinaatiot

4.1 Matkailu Pohjoismaissa

Alla olevassa kuviossa havainnollistetaan matkailijoiden määrä Pohjoismaissa vuonna 2017.

(Matkailuvuosi n.d.)

Kuvio 2. Matkailijoiden määrä Pohjoismaissa 2017.

Vuonna 2017 Pohjoismaissa tilastoitiin kokonaisuudessaan 32,3 miljoonaa ulkomaista hotelliyöpymistä. Suomen hoteleilla oli 5,7 miljoonaa yöpymistä, joka on 18 prosenttia markkinaosuudesta. Ruotsilla 9,3 miljoonaa yöpymistä, joka on 29 prosenttia osuudesta. Tanskalla 21 prosenttia, Norjalla 20 prosenttia ja Islannilla 12 prosenttia markkinaosuudesta. (Matkailuvuosi n.d.)

Eurooppalaiset matkailijat ovat edelleen Suomen suurin kävijäkunta turismin saralla, joka sai vielä enemmän kasvua vuonna 2018. Yli puolet yöpymistä matkailijoista olivat kotoisin Euroopasta. Aasialaiset matkailijat olivat kokonaisuudessaan 16% kaikista ulkomaalaisista kävijöistä. Aasiasta tulee nykyään enemmän yöpyjiä Suomeen kuin Pohjoismaista tai Venäjältä. (Business Finland 2018.)

Vuonna 2018 ulkomaalaiset tekivät Suomeen 8,5 miljoonaa matkaa. Vuonna 2018 yli puolet matkoista Suomeen tuli lähimaista eli Virosta, Venäjältä ja Ruotsista. Etenkin aasialaisilla on tapana tehdä kiertomatkoja, joten Suomi ei ollut aina pääkohteena matkustaessa. Osa matkailijoista kävi myös muissa maissa matkallaan. (Ulkomaiset matkailijat tekivät ennätyselliset 8,5 miljoonaa matkaa Suomeen viime vuonna 2019) Britannian saapuneiden matkailijoiden yöpymiset Suomeen kasvoivat 14 prosentilla. Venäläiset olivat ulkomaalaisten matkailijoiden suurin ryhmä. Kiinalaisten matkailijoiden kasvu on myös lisääntynyt. (Myllyoja 2019.)

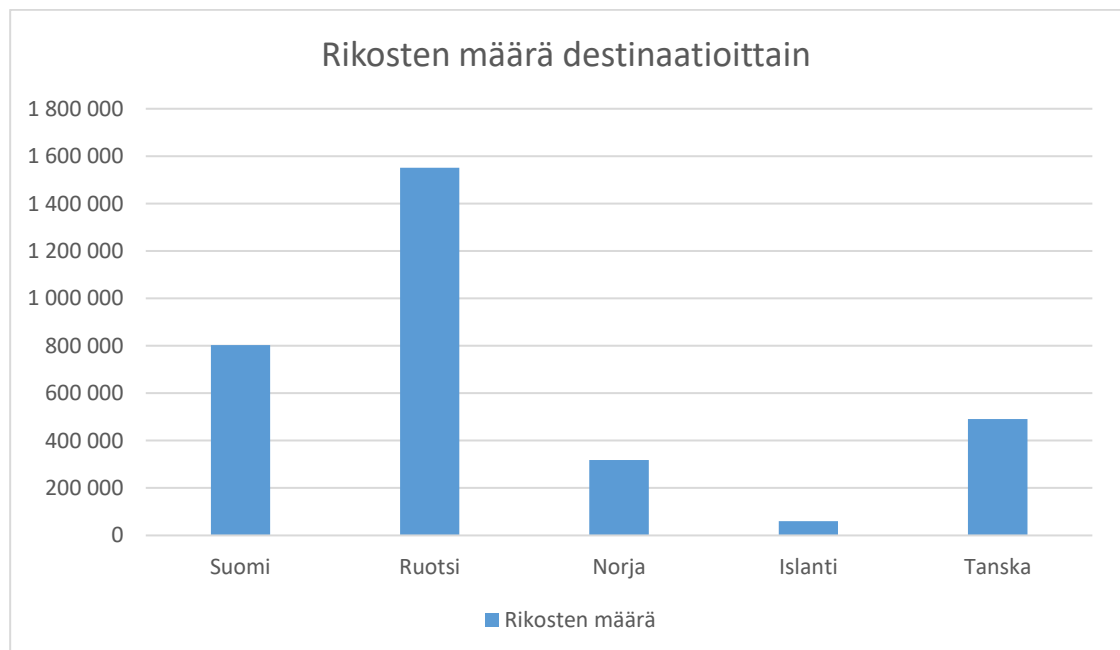
Kansainvälisiä matkailijoita Suomeen matkusti ennätysmäärän vuonna 2018. Ulkomaalaisten matkailijoiden yöpymiset Suomessa kasvoivat 813 000 yöpymisellä sekä kävijämäärä kasvoi 6.6 miljoonaan. (Business Finland 2018.)

Kiinalaiset matkailijat ovat kiinnostuneita Pohjoismaista ja varasivatkin useita matkoja Pohjoismaihin vuonna 2018. Kiinalaisten matkailijoiden määrä kohosi 82 prosentilla vuonna 2018 verrattaessa edelliseen vuoteen. Kertoo Kiinan suurin matkailusivusto Ctrip. Suomi oli kaikkein suosituin matkakohde kiinalaisille turisteille vuonna 2018, jonka jälkeen tuli Tanska, Norja ja Ruotsi. Suurin osa matkoista kohdistui syyskuulle johtuen lämpimästä säästä, kommentoi Shan Minmin. (Xinhua 2019.)

Ruotsin Visit Sweden:iltä Kristina Ösult kommentoi Ruotsin tilannetta seuraavasti; Teemme töitä, jotta ulkomaalaiset turistit lisääntyisivät, sillä se on tärkeää ja meidän prioriteettimme. Vuonna 2016 ulkomaalaisten yöpymisiä Ruotsissa oli 13.9 miljoonaa, joka oli eniten muihin Pohjoismaihin verrattuna. Tanskassa yöpyi 11.6 miljoonaa, Norjassa 9.8 miljoonaa, Islannissa 6.8 miljoonaa sekä Suomessa 5.6 miljoonaa. (The Local 2017.)

4.2 Rikokset Pohjoismaissa

Alla olevassa kuviossa nähdään kaikkien rikosten kokonaismäärä destinaatioittain Pohjoismaissa. Suomen, Ruotsin ja Norjan rikosten määrä alla olevassa taulukossa on vuodelta 2018. Islannilla ja Tanskalla tarkkoja määriä vuodelta 2018 ei ollut saatavilla, joten tässä taulukossa olevat luvut ovat vuodelta 2002. Islanti on Pohjoismaista turvallisim maa, koska siellä tapahtuu vähiten rikoksia. Norja tulee tilastossa toisena. Suomi ja Tanska ovat hyvin samalla tasolla. Ruotsissa rikoksia tapahtuu selvästi eniten. Yleisesti ottaen Pohjoismaat ovat turvallisia, kun verrataan kaikkia maailman maita keskenään.

Kuvio 3. Rikosten määrä destinaatioittain

Pohjoismaita pidetään yleisesti maailman turvallisimpina maina. Etenkin Suomi ja Norja ovat päässeet turvallisten maiden tilastojen huipulle, Suomi on tilastoissa viides ja Norja tilastoissa kolmas. Suomessa 95% arvosteluista viittaa Suomen rauhallisuuteen ja Norjassa 96% turvallisuuden tunteeseen. Tanska sekä Ruotsi ovat molemmat päässeet keskitasolle turvallisuudessa. Kaikilla Pohjoismailla on tuloksista päätellen hyvä elämänlaatu sekä hyvinvointi ja turvallisuus, mutta Ruotsin tulokset kuitenkin kaikista Pohjoismaista ovat heikoimmat. (Safe & Healthy Family-Friendly Living in the Nordic Countries, Expat insider 2018 2018.)

Travel safe mapin mukaan Suomi, Norja, Islanti ja Tanska ovat uhattomia maita, ne ovat saaneet värikseen vihreän, joka tarkoittaa kaikista alhaisinta uhkaa. Näiden maiden kohdalla turvallisuusongelmat ovat mitättömiä, sillä maissa ei juurikaan tapahdu väkivaltarikoksia. Ruotsi on saanut värikseen keltaisen, joka tarkoittaa matalaa tasoa turvallisuudessa. Pohjoismaiden lisäksi ainoastaan neljällä muulla maalla on vihreä luokitus turvallisuudessa, ja nämä maat ovat: Slovenia, Sveitsi, Luxembourg, Greenland. (Travel risk map 2019.)

Norjaa sekä Suomea koskevassa tutkimuksessa tarkastellaan maahanmuuttajien tekemiä omaisuusrikoksia ja väkivaltarikoksia. Maahanmuuttajat ovat suuresti esillä Pohjoismaiden rikostilastoissa. Norjan ja Suomen maahanmuuttajakannat ovat hyvin eri kokoisia, koska Norjassa on enemmän maahanmuuttajia kuin Suomessa. Tulosten mukaan Norjassa on 12.3 prosenttia maahanmuuttajia ja Suomessa 5.5 prosenttia. Suurin kokoero oli maahanmuuttajista, jotka olivat kotoisin Afrikasta, Aasiasta ja Etelä-Amerikasta. Norjassa on matalampi työttömyysaste kuin Suomessa myös maahanmuuttajien osalta. Norjan ja Suomen maahanmuuttajakannat eroavat toisistaan maahanmuuttajien kotimaidensa puolesta, Suomessa ja Norjassa asuu eri määrä eri maista kotoisin olevia maahanmuuttajia. Oletetaan, että saman kotimaan omaavilla olisi myös sama tulos rikoksissa kummassakin maassa, ellei heitä ole systemaattisesti siirretty tiettyyn maahan tai kohdeltu hyvin eri lailla maassa, johon heidät on siirretty. Myös ajankohta, jolloin maahanmuuttaja on siirretty kotimaastaan pois voi vaikuttaa. Mikäli kotimaassa on tapahtunut isoja muutoksia, jotka vaikuttavat maahanmuuttajaan merkittävästi. Vertaillen eri maissa tapahtuvia rikoksia voi tuoda selityk-

sen siihen miksi näin tapahtuu. Suomi alkoi vastaanottamaan maahanmuuttajia Norjaa myöhemmin. Ensimmäinen ryhmä maahanmuuttajia koostui pääasiassa venäläisistä, virolaisista, jugoslavalaisista sekä somaleista. Ulkomaalaistaustaiset henkilöt Suomessa lisääntyivät vuosina 2000 – 2011, 95 prosentilla. Kokonaiskuva Norjan ja Suomen maahanmuuttajista on pitkälti hyvin samankaltainen. Tutkimus näytti, että maahanmuuttajien kotimaa on tärkeä tekijä. Maat, jotka olivat väkivaltarikosten ja varkauksien kärjessä sekä Norjassa, että Suomessa olivat: Afganistan, Entinen Jugoslavia, Iran, Irak, Somalia sekä loput Afrikasta. Afganistanilla, Irakilla sekä Somalialla nuoret miehet olivat suuresti edustettuina populaatiossa. Vietnamilla ja Thaimaalla naiset olivat enemmän edustettuina populaatiossa. (Skardhamara, Aaltonen & Lehti 2014.)

4.2.1 Suomi

Suomessa on tapahtunut 803 298 rikosta vuonna 2018. Rikoslain vastaisia rikoksia 439 201 sekä liikenteenvaarantamiseen liittyviä rikoksia 414 879. Rikoslain vastaisista rikoksista varkauksia oli 1 738, murhia 90, murhayrityksiä 354, raiskauksia 1 338. Suurin osa rikoslain vastaisista rikoksista oli varkauksia, pahoinpitelyitä, toisen omaisuuden vahingoittamista sekä huumausainerikoksia. (Justice 2019.)

Omaisuus- ja liikenne rikkomukset ovat yleisimpiä rikollisuuden muotoja Suomessa. Vain pieni osa omaisuuden varastamisesta ilmoitetaan poliisille. Polkupyörät ovat suurin varkauden kohde Suomessa. (Property and traffic offences the most common types of crime 2017.)

4.2.2 Ruotsi

Ruotsissa rikosten kokonaismäärä vuonna 2018 oli 1 550 626. Suurin osa rikoksista tapahtui elokuussa 2018. Eniten tehtyjä rikoksia olivat muun muassa omaisuusrikokset, 927 975. Petokset, 260 260. Rauhanrikkomukset, 164 330. Murtovarkaudet, 77 725. Muut varkaudet, 245 888. Laittomat uhkaukset internetissä sekä oikeassa maailmassa, 53 685. Ahdistelu, 51 474. (Total number of reported offences 2018.)

Rikosten määrä Ruotsissa edellisestä vuodesta nousi kahdella prosentilla. Isoin nousu oli petoksilla sekä epärehellisellä käyttäytymisellä, joka nousi 25 prosenttia. Myös raiskausten määrä nousi kahdeksalla prosentilla. (How reported crime rates changed in Sweden in 2018 2019.)

Iltasanomat uutisoivat kesällä 2019 maahanmuuttajan tekemästä surmasta Kilissä, Ruotsissa. Turvapaikanhakija oli surmannut eläkeläisnainen kotonaan Kilin kunnassa, nainen oli auttanut maahanmuuttajia tekemällä vapaaehtoistyötä. Turvapaikanhakija oli tullut Ruotsiin vuonna 2015 ja on 19-vuotias. (Myllyniemi 2019.)

4.2.3 Norja

Norjassa 317 937 rikosta ilmoitettiin poliisille vuonna 2018. (Offences reported to the police 2019.)

Vuodesta 2017 vuoteen 2018 rikosten määrä Norjassa väheni 5.3 prosentilla. Viidessä vuodessa rikokset Norjassa ovat vähentyneet 18 prosentilla. Myös murtovarkaudet vähenivät 25 prosentilla vuodesta 2016 vuoteen 2017. Vuonna 2017 Norjassa tapahtui 25 murhaa, joista 86 prosentilla uhri ja tekijä tunsivat toisensa. (Crime rates decrease in Norway 2018.)

4.2.4 Islanti

Rikosten määrä Islannissa on alhainen. Alhaiset lukemat rikoksissa kertovat korkeasta asumisesta, pienestä asukasluvusta ja korkeasti koulutetusta poliisivoimista. Islannissa kuitenkin pienet rikokset ovat kasvaneet, jolla on suoranainen yhteys Islannin turismin kasvuun. Islannin poliisin mukaan taskuvarkaudet ovat lisääntyneet maahanmuuttajien sekä kasvavan turismin myötä. (Iceland 2018 Crime & Safety Report 2018.)

Islannissa tapahtui yhteensä 4 murhaa vuonna 2017, mutta Islannilla on ollut myös vuosia, kun yhtään murhaa ei ole tapahtunut, kuten vuosina 2006 ja 2008. Feminis-

tien vallankumous on Islannissa vahvempi kuin monessa muussa maassa, joka on joh-
tanut perheväkivallan nousuun sekä seksuaalirikosten lisääntymiseen. (Astvaldsson
2018.)

BBC Newsin uutisartikkelissa pohditaan, miksi Islannissa on niin vähän rikollisuutta.
Islannissa tapahtuvat rikokset eivät yleensä sisällä aseita. Myöskään Islannin poliisi ei
kanna aseita mukanaan, ainoastaan Viking Squad niminen erikoisyksikkö on oikeu-
tettu kantamaan aseita. (Why violent crime is so rare in Iceland 2013.)

4.2.5 Tanska

Tanskan Kööpenhaminassa on kohtalainen riski rikoksille. Tanskan poliisi kertoo, että
rikollinen toiminta Tanskassa on kasvussa. Poliisi on löytänyt rikollisia ryhmiä, jotka
koostuvat ulkomaalaistaustaisista henkilöistä, joilla on pysyvä asuinpaikka Tanskassa.
Näiden rikollisten ryhmien jäsenet ovat harrastaneet ihmiskauppaa, asekauppaa sekä
muita taloudellisia rikoksia. Vuosina 2014-2017 järjestäytynyt rikollisuus, kuten, huu-
mausainerikokset, virkamiehiin kohdistuva väkivalta, taloudelliset rikokset ja ihmis-
kauppaan liittyvät rikokset lisääntyivät. (Denmark 2019 crime & safety report 2019.)

Christianian asuinalue Kööpenhaminassa tunnetaan suurimpana hasismarkettina
koko Euroopassa. Asuinalueella tapahtuu välittämistä, joka on yhteydessä rikollisiin
järjestöihin. Christianian asuinalueella kuolema johti viimeisimpiin kohtaamisiin poliis-
in sekä rikollisen välillä. Aika ajoin turisteihin kohdistuu rikollisia tekoja, kuten ryös-
töjä. Kööpenhaminan Vollmossen asuinalueella tapahtuu paljon ahdistelua. Asuin-
alue on tunnettu Tanskan korkeimmista työttömyys- sekä rikostasoista. Maahan-
muuttajien osuus näistä tekijöistä on suuri. (Denmark N.d.)

5 Tutkimuksen toteutus ja tulokset

Tutkimuksessa hyödynnetään kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmiä, kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmiä sekä dokumentointia. Tutkimusmenetelmät on yhdistetty, koska ne täydentävät toisiaan tämänkaltaisen tutkimuksen teossa. Tutkimuksen menetelmiä on kolme, sillä aihe on vielä hyvin koskematon, joten kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmät tuovat enemmän mahdollisuuksia hankkia tietoa. Tutkimuskysely tuotettiin 20 Toivolansaaren leirintäalueen asiakkaille. Yksi teemahaastattelu tehtiin Sisä-Suomen poliisille. Opinnäytetyössä hyödynnetään tilastollisia malleja. Tutkimus on kyselytutkimus Suomessa matkustaville, kysely toteutettiin kesäkuussa 2019 Toivolansaaren leirintäalueella. Tarkoituksena on, että kyselytutkimukseen vastaajat olisivat eri ikäisiä sekä asuisivat eri puolilla Suomea, jotta saataisiin mahdollisesti erilaisia vastauksia. Leirintäalue sijaitsee Ikaalisissa, Pirkanmaalla. Leirintäalueella käy sekä kotimaan matkailijoita että ulkomaan matkailijoita, etenkin Saksasta, Hollannista ja Ruotsista. Matkailijoille suunnatussa kyselytutkimuksessa on sekä avoimia että kategorisoituja kysymyksiä. Poliisin teemahaastattelussa haastatellaan viranomaista etenkin turvallisuusjohtamisen näkökulmasta. Tutkimusmallit ovat valittu aiheen koskemattomuuden vuoksi.

Tiedonkeruussa on esitelty tyyppi viisi, jossa matkailija koetaan uhkana ympäristölle. Tätä näkökulmaa viilaten on tehty Toivolansaaren leirintäalueen kyselytutkimus. Tutkitaan mitä mieltä Toivolansaaren leirintäalueen asiakkaat ovat Pohjoismaiden turvallisuudesta, ja mitkä tekijät he kokevat uhkana. Kyselyssä on myös kysymys liikaturismin vaikutuksiin liittyen, eli millaisia vaikutuksia turismilla on maamme luontoon. Opinnäytetyössä keskitytään turismiin matkailukohteiden näkökulmasta. Lähestymistavat turismiin keskittyy juuri tyyppin viisi näkökulmasta, onko turismista haittaa ympäristölle ja maan asukkaille. Opinnäytetyössä pyritään myös pohtimaan rikosten motiiveja turisteja kohtaan sekä turistien aiheuttamien rikosten motiiveja.

Toinen osa tutkimusta on avoin haastattelu Sisä-Suomen poliisille. Nimenomaan Sisä-Suomen poliisi valikoitui haastateltavaksi tutkimuksen ensimmäisen osan kohteen vuoksi. Toivolansaaren leirintäalue sijaitsee Ikaalisissa, Pirkanmaalla, joten oli sopivaa

ottaa myös virkavallan näkökulma samalta alueelta. Haastattelu koski turvallisuusjohtamista, matkailua, yleisötapahtumia sekä rikoksia. Haastattelussa käsitellään poliisin ennaltaehkäisevää toimintaa ja toimintatapoja matkailuun liittyen. Haastattelun apulaispoliisipäällikön vastauksia ei ole muutettu.

5.1 Kyselytutkimus matkailijoille

Toivolansaaren leirintäalueella tehty kyselytutkimus leirintäalueen matkailijoille toteutettiin kesäkuussa 2019. Leirintäalue valikoitu kyselytutkimuksen tekemisen kohteeksi, koska sinne saapuu matkailijoita eri puolilta Suomea. Osa on käynyt leirintäalueella useita vuosia ja osa matkustaa sinne ensimmäistä kertaa. Kyselyyn vastasi kokonaisuudessaan 20 henkilöä. Vastaajat olivat kaiken ikäisiä ja asuivat eri puolilla Suomea. Osa vastaajista asui kaupungeissa ja osa maaseudulla. Kyselylomake sisälsi avoimia kysymyksiä, vastausvaihtoehdot sisältävän kysymyksen ja kyllä/ei kysymyksiä. Ensimmäisenä esiintyy kysymykset, joissa on kategorisoidut vastausvaihtoehdot. Tämän jälkeen avoimet kysymykset. Avoimien kysymyksiä vastaukset on jaoteltu ranskalaisin viivoin, jotta vastaajan henkilökohtainen vastaus ei sekoitu muiden vastausten kanssa ja jotta vastaukset ovat selkeästi näkyvillä. Avoimiin kysymyksiin vastaajien määrä vaihteli, mutta kategorisoituihin kysymyksiin vastasivat kaikki. ”Mikä aiheuttaa turvattomuutta?” -kysymykseen oli mahdollista valita useampi vaihtoehto valmiiksi annetuista vastausvaihtoehdoista.

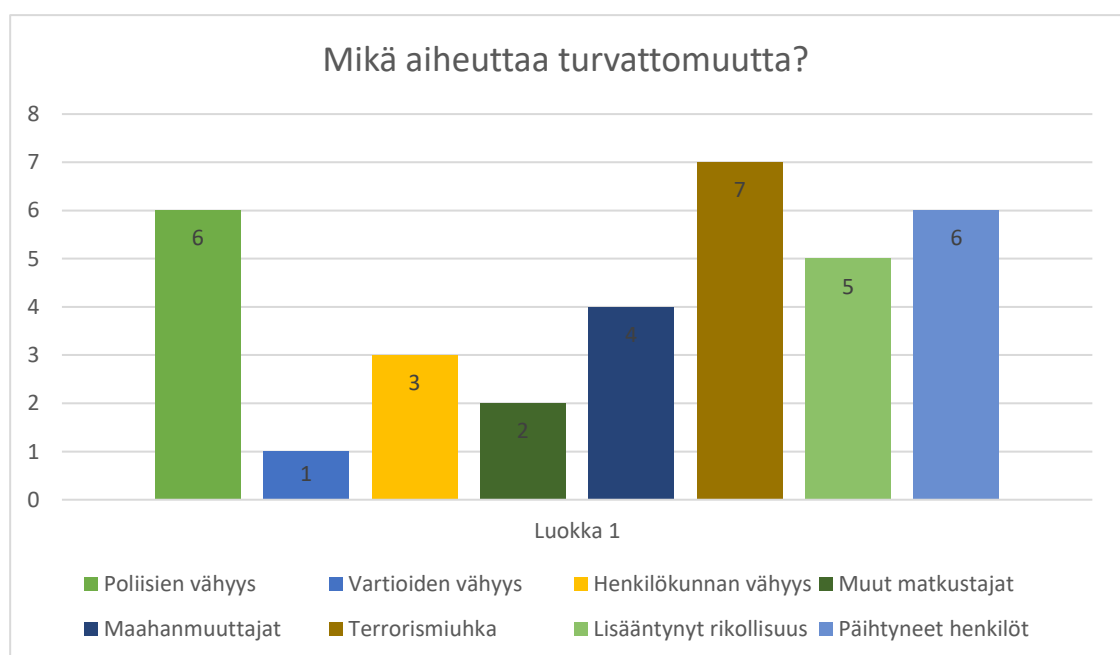
Tutkimuksen aineistoanalyysimenetelmänä toimii teemoittelu. Toivolansaaren kyselytutkimuksessa tutkimus tuotettiin ainoastaan 20 vastaajalle, koska havaittiin, että vastaukset alkavat toistamaan itseään. Täten aineistoa kerättiin kylläntymiseen eli saturaatioon asti, joka oli tapa ratkaista aineiston riittävä määrä. Aineistoanalyysiä tehdessä hyödynnettiin koodaamista, jonka avulla aineisto saatiin jäsenneltyä. Koodaus helpotti myös kuvioiden sekä litteroinnin tekemistä opinnäytetyöhön.

5.2 Kategorisoidut kysymykset

Toivolansaareen toteutetussa kyselylomakkeessa esiintyi muutama kategorisoitu kysymys, joissa oli valmiit vastausvaihtoehdot. Kysymykset ja vastaukset esiintyvät alapuolella olevissa kaavioissa.

Kuvio 4. Koetko että Pohjoismaissa on turvallista

Kuvio 5. Mikä aiheuttaa turvattomuutta

Nämä vastausvaihtoehdot päätyivät ”Mikä aiheuttaa turvattomuutta?” -kysymykseen teoriapohjan vuoksi, koska teoriaosuudessa näitä aiheita nousi esiin. Pylväiden sisällä olevat numerot viittaavat vastaajien määrään. Eniten vastauksia sai terrorismiuhka, poliisien vähyys ja päihtyneet henkilöt. Poliisin haastattelussa nousi eniten esille päihtyneet henkilöt, etenkin yleisötapahtumissa sekä henkilökunta ja muut matkustajat, jotka vaikuttavat henkilöiden turvallisuuden tunteen kokemiseen. Tähän kysymykseen oli mahdollista valita useampi vastausvaihtoehto. Vastauksissa korostuivat selkeästi tietyt vastausvaihtoehdot ylitse muiden. Vastaukset osoittivat mitä suomalaiset pitävät luotettavina ja turvallisuuden tunteen luomisen kannalta tärkeinä tekijöinä.

Kuvio 6. Jos lomakohteessa on paljon maahanmuuttajia, saako se olosi varautuneemmaksi

Erikseen kysymys maahanmuuttajista, koska rikostilastoissa esiintyy paljon maahanmuuttajien tekemiä rikoksia sekä etenkin keväällä 2019 uutisissa oli esillä maahanmuuttajien tekemiä seksuaalirikoksia Oulussa, joka vaikutti myös ihmisten turvattomuuden tunteeseen. Vastaukset jakautuivat erittäin tasaisesti puolesta ja vastaan.

5.3 Avoimet kysymykset

Avoimissa kysymyksissä vastaajien vastauksia ei ole muuteltu. Vastaukset ovat kirjoitettu samalla tavalla, kun vastaajat ovat vastanneet kyselylomakkeeseen. Vastaukset on eritelty ranskalaisin viivoin. Osa vastauksista toistuu, jos eri henkilöt ovat vastanneet samoin kysymykseen.

Mistä turvattomuuden tunne johtuu?

- Maahanmuuttajista
- Lisääntyneestä rikollisuudesta
- Epävarmuudesta
- Epäoikeudenmukaisuudesta
- Korruptiosta
- Ääriliikkeiden voimistumisesta
- Päihtyneiden henkilöiden arvaamattomuudesta
- Ei tiedä kuinka nopeasti apua saatavilla syrjäseuduilla
- Terrorismiuhkaa esiintyy nykyään usein
- Virkapukuisten näkymättömyydestä
- Puutteet liikkuvan poliisin resursseissa
- Yhteiskunnan ulkopuolelle jäävät henkilöt esim. maahanmuuttajat
- Ihmiset eivät välitä toisistaan
- Yksinolo ja päihtyneitä ihmisiä ympärillä
- Suomessa maahanmuuttajien ahdistelu
- Päihtyneiden ihmisten ahdistelu ja läsnäolo
- Poliisien vähyys, ei oo tarpeeks
- Terrorismiuhka

Mikä luo turvallisuuden tunteen?

- Oma käytös
- Viranomaiset ja toiset ihmiset
- Yhteisöt ja hyvät kaverit
- Hyvä yleinen järjestys
- Koti, läheisyys ja ystävät
- Riittävästi poliiseja ja vartijoita
- Opasteet ja ohjeet
- Selkeät tavat toimia (eli yhteiset tavat toimia)
- Ulkomaalaisten kanssa kommunikoidessa yhteinen kieli (englanti)
- Yhteystietojen saatavuus hätätilanteissa ja mahdollisuus soittaa hätänumeroon.

- Siisti ympäristö ja selkeä hinnoittelu palveluissa/tuotteissa
- Rehelliset ja lainkuuliaiset kanssaihmiset
- Luotettava virkavalta
- Oikeudenmukainen lainsäädäntö
- Naapurit alueella
- Oma käytös ja läheiset ihmiset
- Maiden yleinen tilanne
- Nopea avunsaanti
- Yleinen ilmapiiri, ihmisten henki, jonka aistii ihmisistä. Rakkauden täyteinen ilmapiiri, miten muut ottaa vastaan.
- Viranomaisten läsnäolo

Miten turismi vaikuttaa mielestäsi maamme luontoon? Tekeekö lisääntynyt turismi muutoksia luontoon negatiivisesti tai positiivisesti?

- Jos turistikohteet järjestetty ja organisoitu hyvin niin vaikutus positiivinen
- Sekä että. Matkailuelinkeinon kasvava rooli Suomen hyvinvoinnin tuottajana tuo osaltaan ympäristölle haitallista raskasta teollisuutta. Toisaalta massaturismi on haitallista, esim. valtavat hiihtokeskukset koskemattomilla tuntureilla sekä turistien lentoliikenne kaukomaista. Silti vähemmän haitallista kuin vaikkapa kaivosteollisuus.
- En usko, että on suurta vaikutusta.
- Turismin myötä kasvava liikenne saastuttaa ja aiheuttaa meluhaittaa, jotka negatiivisia. Kertakäyttötuotteiden käyttö myös ongelmallista. Positiivista luontopolkujen ym. rakentaminen, joka helpottaa ja kannustaa liikumaan luonnossa. Edellyttäen ohjeistukset ympäristöystävälliseen toimintaan ja hyvät mahdollisuudet kierrättää ja käydä vessassa.
- Turisteilla on eri periaatteet omassa maassaan.
- Ihan jees, pääosin asiallista.
- Hyvin vähän.
- Suomeen mahtuu turisteja. Suomalaiset sotkevat luontoa enemmän kuin ulkomaalaiset. Euroopassa ei ole muualla jokamiehenoikeuksia.
- Turistit tuo lisää roskaa ja luontoa vahingoitetaan; puita yms.
- Ohjeistuksen ollessa riittävän selkeää, ei synny negatiivisia vaikutuksia. Ulospäin negatiiviselta näyttävä käytös johtuu usein tietämättömydestä eikä välinpitämättömydestä.
- Negatiivisesti, roskaamista.
- Negatiivisesti, roskaaminen.
- Negatiivisesti koska ihmiset roskaa.
- Negatiivisesti.

5.4 Haastattelu Sisä-Suomen poliisille

Sisä-Suomen poliisille toteutettiin haastattelu 14.6.2019 Ikaalisten poliisiasemalla. Haastattelupaikka oli tuttu haastateltavalle, joten se valikoitui kohteeksi. Haastateltavana toimi Sisä-Suomen apulaispoliisipäällikkö Antero Rytkölä. Haastattelumenetelmä oli teemahaastattelu, jotta Rytkölä pystyisi kertomaan avoimesti omia näkökulmiaan ja omakohtaisia kokemuksia aiheesta. Teemahaastattelu oli keskustelunomainen haastattelu, jota tutkija johdatti. Haastattelussa haastateltavalle pyrittiin luomaan rento tunnelma, jotta hän pystyi kertomaan kysymyksiin liittyvistä asioista avoimesti. Haastattelun kesto oli noin 1 tunti 15 minuuttia.

Teemahaastattelussa haastattelun aihepiiri on ennalta määrätty. Tässä tapauksessa haastattelu koski poliisin näkemystä matkailun uhista ja riskeistä. Teemoja olivat matkailu, turvallisuusuhat, rikokset, virkavalta, paikalliset ja turistit. Haastattelussa teemat olivat selvillä, mutta varsinaiset kysymykset muotoutuivat itsestään haastattelun myötä. (Aaltola & Valli 2015.)

Minkälaisia turvallisuusasioita tulee esiin matkailijoiden kanssa?

Ensimmäisenä on jaottelu, matkailijoihin kohdistuvat uhkat ja heidän aiheuttamat uhkat. Myös rikokset ja onnettomuudet puolin ja toisin, josta muodostuu tietynlainen nelikenttä -kuvio. On tutkittu, että matkailijat vetävät mukaan pikkurikollisuutta. Taskuvarkauksia, jotka ovat harvinaisia Helsinkiä lukuun ottamatta. Sitten hotellinäpistelijät, jotka varastavat hotelliaamiaiselta tai hotellihuoneesta. Egypti on hyvä esimerkki siitä, miten maan vanholliset piirit, maan vanholliset islamilaiset eivät katso hyvällä länsimaalaisten vierailuja, jonka takia heihin kohdistuu väkivaltaa ja terrorismia. Espanjasta esimerkkinä terroristijärjestö, joka yrittää painostaa maan hallitusta vaikeuttamalla/vähentämällä turismin vetovoimaa kohdistamalla iskuja turisteja kohtaan, turisti ei ole sinäänsä kohderyhmä, muuta kuin välillisesti. Paukkuu pommeja, ajetaan väkijoukkoon, paljon näpistelijöitä. Suomessa ei juuri mitään näistä ilmene, muuta kun tietyn tyyppistä huijaustoimintaa. Tämän vuoden juttu on ollut turisteihin kohdistuvat pankkikorttikalastelut. Tampereella ja Helsingissä joku pyytää turistilta

puhelinta lainaan ja soittaa numeroon, joka laskuttaa paljon. Suomi on selvinnyt yleisistä uhkakuvista hyvin vielä. Nämä kaksi uhkakuva, eli kalastelu ja kännykän lainaaminen näkyy.

Turistien aiheuttamana uhkakuvana ensimmäisenä liikenne. Eräissä maissa kuten Britit ja Venäjä on erilaisia, koska käsitykset rattijuopumuksesta liberaaleja (ajetaan kännessä). Britanniassa melkein yhtä tiukat promillerajat, kun meillä, mutta valvonta huono, koska ei toteuteta ratsioita.

Toisena prostituutio. Tietyistä maista tullaan tänne ja rahoitetaan matkaa harrastelijaprostituutiolla. Suurimmat riskit amatööreillä, kuin ammattilaisilla, tautien ja väkivaltaisten tilanteiden vuoksi, jos yhteisymmärrys ei säily asiakkaan kanssa. Sinäänsä prostituutio ei ole suomessa rikollista, mutta ammattimainen järjestely eli paritus on... Tässä tapauksessa prostituoitu on harvoin ihmiskaupan uhri.

Näpistely on alkanut jäädä pois.

Yleisesti turistit ovat helppo kohde, esimerkiksi juopottelun yhteydessä.

Minkälaista rikollisuutta esiintyy turistien keskuudessa?

Turvallisuusuhat puolin ja toisin muodostuu rikosten tekemisen ja uhriutumisen yhteydessä. Joko uhriudutaan helposti juopottelun tai varomattomuuden yhteydessä... Tai itse tehdään rikoksia, jossa tietysti saattaa tapahtua turvallisuuden kannalta yhtä sun toista.

Mitä rikollisuuden ehkäisymenetelmiä esiintyy turistien keskuudessa?

Suomessa annetaan neuvontaa matkailijoille... Mutta kuinka moni meistä on käynyt ulkoministeriön sivuilla katsomassa heidän turvallisuustiedotteita? Ei kovinkaan moni. Suomella ja monella muullakin maalla esitteitä omille kansalaisilleen, miten rikoksia vältetään. Normaali ennalta esitettävä neuvonta, kun poliisi käy esiintymässä

erilaisissa paikoissa. Passi ja henkilökortti, passia pidetään tallelokerossa, ja henkilökorttia mukana. Hotellissa televisio päällä, vaikkei siellä olisi ketään. Hotellin aamiaiselle ei viedä matkatavaroita, ja muutenkin pidetään silmällä omaisuutta. Ei oteta kenkään matkalaukkua kannettavaksi, huumeiden kuljetuksen jätin mainitsematta, koska ei ole kyse varsinaisesta turismista. Turisti kuitenkin voidaan yrittää höynäyttää kuljettamaan huumelastia.

Suurten yleisötilaisuuksien turvallisuustason nostamiseen tehdään töitä. Neste rälissa käy paljon Virolaisia seuraamassa, ja muiden maidenkin kansalaisia. Jalkapallo-ottelut esim. Bosnia-Hertsegovina ottelu Tampereella veti heidän molemmat faniporukat mukaan, jotka ovat riidoissa keskenään, joka on ääriesimerkki yleisötilaisuuskuvioista.

Lentoliikenteen turvallisuus ja turvatarkastus. Brysselin kentällä konepistoolit ja varusmiehiä. Suomessa Helsinki-Vantaalla lisätty turvallisuutta, mutta huomattomammin.

Tallinnan ja Tukholman laivoilla tilat ja välineet suorittaa kattavat turvatarkastukset, jos tarvitaan, myös pistokokeita tehdään. Pistokokeisiin saattaa joutua joitakin henkilöitä, jotka menevät laivalle. Sama se koskee lentoliikenteen turvallisuutta. Pyritään ottamaan yleisöstä potentiaalinen uhkahenkilö.

Kaikkein keskeisin kysymys on yhteistyö sidosryhmien kanssa. Hotellien, ravintoloiden ja tapahtumanjärjestäjien kanssa. Pienellä vaivalla pystytään tekemään tapahtumien ja hotellien turvallisuuksien hyväksi. Hissihin avainkortit tms.

Kielitaito. Yleinen havainto on se, että porukan kielitaito on niin hyvä, että kun joku tulee rautatieasemalla pummaamaan, niin sekin käännetään tarvittaessa englanniksi. Turvallisuusohjeita monella eri kielellä. Kun viranomainen sanoo jotain, niin hymyilään ikään kuin ymmärretään, mutta ei ymmärrä kuitenkaan. Aasialaiset on yks porukka, joka toimii näin.

Tietyt ammattiryhmät ovat turismin kannalta erittäin keskeisessä asemassa. Ovat järjestäytyneen rikollisuuden taholta mielenkiintoisia, hotellivirkailijat, matkaoppaat (paikallisoppaat), ravintolassa tarjoilijat, jotka toimii pankkikortin kanssa. Matkailualla ei voi tehdä turvallisuusselvitystä, jolla tarkastetaan luotettavuutta, joka on selvä puute. Matkailualla liikkuu paljon rahaa, ja siinä on paljon erilaisia rikosmahdollisuuksia. Suomessa ei ole mitään lainsäädännöllistä syytä hotellivirkailijana ottaa asiakkaan passi, mutta jos hän kysyy passia niin varmasti annetaan. Tietoja voi kopioida tai käyttää jossain nettikaupassa. Henkilöstö on aika ratkaisevassa asemassa.

Suomessa henkilöstön koulutus palvelualueilla ja matkailualla on sellaista, että asiakas on aina oikeassa, tehdään mitä asiakas pyytää. En tarkoita, että poliisimaisesti pitäisi epäillä, mutta jonkunlainen epäluulo tulisi olla, kun asiakas kysyy jotain epäilyttävää. Poliisilla on oikeus tarvittavasti tutkia matkustajailmoituksia, mutta mistään ei löydy voimavaroja tutkia niitä, ellei satu rikosta.

Miten liiallinen turismi näkyy työtehtävissä / ympäristössä?

Suomalainen on kaikkein suutuksissaan silloin kun viina loppuu! Tampereen Ratinassa oli viime kesänä ongelma, kun viinanmyynti ei tahtonut onnistua. Siinä tuli yleisön keskeistä tönimistä. Palveluiden pitää pelata, muun muassa alkoholin myynnin ja ruoan myynnin. Aina sanotaan, että vaarallisin hetki on valomerkki, järjestyksenvalvojat ja henkilökunta pitää olla valppaimmillaan, ja silloin ei välttämättä olla, koska silloin ollaan väsyneitä.

2015 turvapaikanhakijat loi ylikapasiteetin. Niitä tuli paljon ja mietittiin miten saa hoidettua, vaikka Suomen järjestelmää on kovasti keuhuttu. Kukaan ei voinut kuvitella, että Ruotsi kuljettaa Malmöstä ylimääräisillä junilla Haaparantaan. EU:n ja Dublinin sopimusten vastaisesti. On pitkän aikaa varauduttu, että Venäjältä tulee väkeä, mutta sieltä on niin paljon potentiaalista tulijaa, vaikka miten varauduttaisiin, niin ei pärjättäisi.

Liikenneuhkat myös yksi. Liikennejärjestelyiden tökkiminen, joka saattaa aiheuttaa myös liikenneraivoamista. Ihmiset hermostuu, jos tilaisuuden alkaminen lähestyy.

Tampere ruuhkaisu kaupunki, koska viisi siltaa. Kun kaksi siltaa on poissa pelistä, niin se näkyy keskustan liikenteessä. Tunneli on vähän pelastanut ruuhkaa, mutta ei kokonaan.

Matkapuhelinverkot tukkeutuvat tapahtumien aikaan. Pitäisi soittaa ystävälle tai hätäkeskukseen, mutta puhelin ei toimi.

MM- kultajuhlien paikka vaihtui Kaisaniemen puistoon Kauppatorilta, koska siinä on meri ja ihmiset saattavat väkijoukossa alkaa tuuppaamaan toisiaan mereen.

Vaatimuksissa myös Ratinassa on nykyään työnnettävät aidat, jotta eturivin paikat eivät olisi surmanloukkuja.

Mitä tehdään, kun turismi lisääntyy? Mihin työvoima paikannetaan, kun turismi lisääntyy?

Poliisin voimavarat ei kasva. Eka tingitään liikenteenvalvonnasta ja toiseksi rikostutkinnasta. Kun ihmisillä on hätä niin apua annetaan viimeiseen hetkeen saakka. Turvallisuushkiin turismissa kuuluu rikospainotteiset ja liikennepainotteiset asiat, jota tämä lyö vähän korville. Kaupungeissa tapahtuu, joten sinne käytetään voimavaroja. Pirkanmaalla mitä kauemmaksi Tamperetta mennään, sitä enemmän väki vähenee. Sisä-Suomen poliisilla 1000 ihmistä töissä, joka mahdollistaa työvoiman liikuttelun, esimerkiksi kun Himoksella ja Tampereella on tapahtumia samaan aikaan. Meillä on työntekijöitä, jotka roikkuvat netissä, esimerkiksi keskustelupaistoja seurataan, jonka mukaan työvoimaa voidaan siirrellä.

lähäs väestö haluaa turvallisuuden tunnetta ja sama koskee turisteja. Turvallisuuden tunnetta ei pysty ylläpitämään rikostilastoilla. Rikosten määrä Länsimaissa laskee, sama koskee henkirikoksia. Mutta turvallisuuden tunne ei perustu faktoihin, se ei ole objektiivinen vaan subjektiivinen, ja perustuu lähinnä siihen, kun ihmiset näkee esimerkiksi poliisiauton niin turvallisuuden tunne lisääntyy. Suomessa ja aika monessa Länsimaassa ollaan otettu Hollannista ja Briteistä mallia. Ranska ja Saksa vastakohtat. Pyritään osoittamaan ja viestimään eri tavoin, että homma on hanskassa ja uhkia

ei ole. Hollannissa ja Britanniassa painotetaan sitä, että jokainen läsnäoleva poliisi pyrkii luomaan tunteen, että homma on hanskassa. Non-verbaalinen viestintä on tehokkaampaa kuin verbaalinen. Erilaiset eleet ja äänenkäyttö luo turvallisuuden tunnetta, esim ei vetäydytä nurkkaan vaan ollaan keskellä. Ranska ja Saksa taas käyttää massaa, tilanteessa, jossa Suomi lähettää yhden partion, niin Ranskassa ja Saksassa lähetetään 9-10.

Haastateltavan poliisin oma tiivistys matkailuun liittyvistä rikoksista

Jos mä puhuisin turvallisuudesta ja turismista, puhuisin liikenteestä, hotelliturvallisuudesta ja yleisötilaisuusturvallisuudesta. Ne on ne keskeisimmät. Liikennejärjestelyt tulee olla selkeät, että ensikertalainenkin tajuaa, miten mennään. Hotelliturvallisuuden tarvitsee olla sellaista, että sieltä ei niin kun pöllitä omaisuutta, ja sen henkilökunnan pitää olla sellaista, että ne ei ole tekemisessä järjestäytyneen rikollisuuden kanssa. Yleisötilaisuuksissa on se massojen ja joukkojen hallinta, alkoholikysymykset ja teräaseet.

6 Matkailun ja rikosten yhteys

6.1 Haastattelujen tulokset

Poliisin haastattelun mukaan poliisi tekee paljon rikoksia ennalta ehkäisevää työtä. Poliisit tekevät yhteistyötä matkailualan yritysten kanssa ja pyrkivät tekemään yleisötapahtumista turvallisempia. Poliisi käy esiintymässä ja kertomassa turvallisuusohjeita, kuinka tulisi toimia, jotta turvallisuus olisi kunnossa. Myös ulkoministeriön sivuilta tulisi lukea ohjeistuksia kohdemaan käytännöistä, sillä joka maassa on omat sääntönsä, joita tulisi noudattaa. Oma turvallisuutta voi kohentaa myös valitsemalla turvallisen kohteen, matkustamalla kaverin kanssa, välttämällä epäilyttäviä paikkoja sekä liikkumalla valoisaan aikaan.

Sisä-Suomen poliisin haastattelu osoitti, että Suomessa turismi ei ole vielä ongelma turvallisuuden kannalta. Toki kotimaanmatkailu sekä ulkomaalaiset matkailijat Suomessa ovat lisääntyneet ja yleisötapahtumissa vierailee kymmeniä tuhansia ihmisiä yhden viikonlopun aikana, mikä lisää turvallisuusriskejä. Myös liikenneongelmat, kuten ruuhkat lisääntyvät. Onneksi Suomessa poliisi on ottanut turvallisuuden huomioon kaikissa tilanteissa ja siitä pidetään huolta myös työvoiman paikantamisen ja yhteistyön avulla. Kuitenkin, jos matkailu kasvaa Suomessa vielä runsaasti, on työvoimaa hyvä myös lisätä ja keskittyä matkailuyritysten turvallisuuteen sekä turvallisuuden tunteen luomiseen asiakkaille. Liikenteen toimivuuteen tulisi keskittyä, jotta ei syntyisi ruuhkia. Olisi hyvä tehdä turvallisuussuunnitelma jokaiseen matkakohteeseen ja matkailualan organisaatioille, vaikka rikosten määrä Pohjoismaissa onkin laskenut viime vuosina. Aina pitää olla varautunut tilanteen sattuessa.

Toivolansaareen toteutetun kyselytutkimuksen myötä selvisi, että matkailijat tuntevat olonsa turvalliseksi Pohjoismaissa. Lähes kaikki vastasivat, että kokevat olonsa turvalliseksi, ainoastaan yksi vastaaja ei kokenut oloaan turvalliseksi Pohjoismaissa. Pohjoismaissa turvallisuutta lisäävät tekijät matkustaessa ovat etenkin virkavalta ja henkilökunta, joiden vähyys taas aiheuttaa turvattomuutta matkailijoissa. Eniten turvattomuuden tunnetta aiheutti poliisien vähyys, ja sitä seurasivat maahanmuuttajat, henkilökunnan vähyys, terrorismiuhka ja lisääntynyt rikollisuus. Vähiten turvattomuuden tunnetta aiheuttavat muut matkustajat sekä vartijoiden vähyys. Tämä osoittaa, että poliiseja pidetään vartijoita tärkeämmässä roolissa turvallisuuden kannalta. Tapahtumien aikaan virkavallan ja henkilökunnan tulee olla näkyvillä. Sama pätee myös matkakohteissa. Turvallisuuden tunteen kokeminen on paljon todennäköisempää kaupungissa kuin syrjäseuduilla, jossa poliiseja liikkuu harvakseltaan. Myös henkilökunnan näkyvyys tai nopea tavoitettavuus on turvallisuuden kannalta tärkeää. Kun virkavalta sekä henkilökunta näyttäytyvät säännöllisin väliajoin, turvallisuus kasvaa.

Turvallisuuden tunnetta lisäsivät erityisesti läheisten ihmisten läsnäolo, virkavallan näkyvyys, riittävät opasteet ja yhteinen kieli.

Turvallisuuden tunnetta voidaan kehittää tuomalla virkavalta vielä enemmän näkyville etenkin syrjäseuduilla. Kaupungeissa virkavaltaa näkee lähes joka kadulla, joten kaupungeissa virkavallan näkyvyys on hyvä. Opasteita ja ohjeita tulee olla useilla eri kielillä, jotta kaikki ymmärtäisivät yleiset käytännöt ja toimintatavat. Matkustaminen läheisten kanssa luo turvallisuuden tunnetta.

Virkavallan näkyvyyttä tulee pitää yllä, jotta turisti kokee olonsa turvalliseksi. Hotelleissa tulee olla kielitaitoista sekä luotettavaa henkilökuntaa riittävästi. Myös ohjeiden ja opasteiden tulee olla selkeät ja monella kielellä. On tärkeää olla hyvä puhelinverkko, jotta hätänumeroon voi soittaa helposti etenkin isoissa väkijoukoissa. Yleisötapahtumissa pitää olla infopisteet ja ensiapu näkyvillä ja helposti saatavilla kaikille.

Pohjoismaissa tulisi pitää huolta liikenteen toimivuudesta, hotellien turvallisuudesta ja yleisötapahtumien turvallisuudesta. Näihin kolmeen panostaessa ja selkeiden ohjeiden antamisessa, ihmismassan liikkuminen ja turvaaminen helpottuisi huomattavasti.

Kyselytutkimuksen kategorisoidut kysymykset osoittivat muun muassa, että kanta maahanmuuttajiin on jakautunut. Osa ajattelee, että maahanmuuttajien läsnäolo lisää varautuneisuutta, kun taas osa oli sitä mieltä, että se ei vaikuta mitenkään. Tietenkin maahanmuuttajat eroavat kansallisuutensa perusteella. Osa maahanmuuttajista on työssäkäyvää väestöä, kun taas osa on keskittynyt enemmän rikollisuuteen, kuten teoriaosuudessa todettiin.

Kyselytutkimuksesta saadut vastaukset avoimiin kysymyksiin osoitti, että suomalaiset uskovat lakeihin, sääntöihin, opasteisiin ja virkavaltaan. Monet kokevat olonsa turvalliseksi läheisten läsnäollessa, kun taas yksinolo luo turvattomuutta. Päihtyneet henkilöt luovat turvattomuuden tunnetta, kuten myös yleinen epävarmuuden tunne sekä terrorismiuhka. Omalla käytöksellään sekä omilla valinnoilla pystyy vaikuttamaan hyvin vahvasti turvallisuuden tunteen luomiseen. Matkustamalla turvalliseksi luokiteltuihin kohteisiin sekä olemalla selvinpäin saa paljon paremman käsityksen mitä ympärillä tapahtuu.

Negatiivisia vaikutuksia ympäristöön turistien lisääntymisestä oli lähinnä roskaaminen sekä ruuhkat. Suurempia tai näkyviä negatiivisia vaikutuksia ei vielä toistaiseksi Suomessa ole, kun turismi toimii vielä pienellä mittakaavalla.

6.2 Aineistoanalyysi

Poliisin haastattelussa haastattelumenetelmänä oli teemahaastattelu. Teemoittelu haastattelussa onnistui hyvin, sillä kaikki teemat käytiin läpi ja niitä käsiteltiin eri näkökulmista. Teemoja olivat matkailu, turvallisuusuhat, rikokset, virkavalta, paikalliset ja turistit. Haastattelun myötä tutkija sai uutta informaatiota ja näkemyksiä opinnäytetyöhön. Haastattelutilanteessa oli kaksi roolia: haastateltava ja haastattelija. Ennakkokäsitys oli olemassa haastateltavan tärkeän yhteiskunnallisen roolin myötä, mutta haastattelu sujui moitteettomasti ikäerosta ja statuseroista huolimatta. Esipuheen jälkeen oli helppoa siirtyä varsinaiseen haastatteluun, vaikka aihe olikin osittain suhteellisen raskas. (Aaltola & Valli 2015.)

Ruotsin asiantuntijalle osoittelu haastattelu sähköpostitse nosti esiin kaksi teemaa: turistit ja paikalliset. Liikaturismia koskeva haastattelu käsitteli turistien saapumista isoissa joukoissa Tukholmaan, josta paikalliset olivat hyvin närkästyneitä. Turistit ovat syy myös paikallisten vuokra-asuntojen puutteelle keskustassa, sillä osa asunnoista menee vuokralle ainoastaan turisteille. Teemat nousivat esiin jokaisessa haastattelukysymyksessä.

Toivolansaaren asiakkaille suunnatussa tutkimuksessa avointen kysymysten huono puoli oli, että osa jätti vastaamatta niihin. Positiivinen puoli oli saada vastaajan mielipiteet perusteellisesti, vaikka parempi tulos olisikin saatu kasvokkain haastattellessa. Vastauksista esiintyi selkeästi eri teemoja. Matkailijoiden kyselytutkimuksessa nousivat esiin etenkin läheiset ja virkavalta. Molemmat aiheet viittasivat matkailijoiden turvallisuuden tunteen kokemiseen ja epävarmuuden tunteen vähenemiseen. Nämä teemat lisäävät turvallisuuden tunnetta ja vähentävät epämiellyttävien tunteiden kokemista vieraisissa olosuhteissa.

6.3 Matkailun ja rikosten yhteys Pohjoismaissa

Tässä kappaleessa esitetään vastaukset tutkimuskysymyksiin: millainen vaikutus on maassa tapahtuvalla rikollisuudella alueen matkailun näkökulmasta? Mitä haittavaikutuksia liikaturismilla on destinaatioon?

Matkailulla ja rikoksilla on tutkitusti yhteys. Joka näkyy joissain maissa selkeämmin, kuten Ranskassa ja Espanjassa, joissa kärsitään liikaturismista. Näillä alueilla kuten Espanjan ja Ranskan pääkaupunkiseuduilla liikaturismi on ongelma, jonka vuoksi paikalliset tekevät töitä sen eteen, että turistien määrä vähenisi tietyillä alueilla. Turistit alkavat olla ongelma paikallisille myös siinä mielessä, että paikallisten asunnot menevät vuokralle Airbnb:n sivustoille, koska turistien loma-asunnoista saa enemmän rahaa, kuin paikallisille tarkoitetuista vuokra-asunnoista. Turisteilta voi pyytää useita saroja euroja yöltä riippuen asunnon koosta, sijainnista sekä asunnon kunnosta. Näissä suurissa pääkaupungeissa esiintyy myös pikkurikollisuutta, kuten näpistelyä, joka on lisääntynyt turismin myötä. Barcelona on tästä esimerkkinä ääripää, koska turisteihin kohdistuneet väkivaltaiset rikokset siellä ovat kasvaneet. Pikkurikollisuutta kuten näpistelyä on tutkitusti alkanut esiintymään myös Islannissa turismin lisääntyä. Poliisille toteutetussa haastattelussa ilmeni myös, että osa pikkurikollisuudesta voi olla järjestäytyntä rikollisuutta.

Pohjoismaissa matkailua on vielä Ranskaan ja Espanjaan verrattuna vähän. Pohjoismaissa on turvallista ja rikoksia tapahtuu keskimääräisesti vähemmän verrattuna muihin maihin. Tästä voisi päätellä, että Pohjoismaissa on turvallista, koska Pohjoismaissa on riittävästi koulutettuja viranomaisia sekä matkailutilastoissa ja rikostilastoissa Pohjoismaat eivät ole kärkipäässä. Kuitenkin myös Pohjoismaissa esiintyy rikollisuutta, ja osa niistä on matkailijoihin kohdistettua. Kuten, poliisin haastattelussa ilmentynyt uusi ongelma Suomessa, jossa turisteilta lainataan puhelimia ja soitetaan maksullisiin numeroihin. Islanti mainitsi pikkurikollisuuden lisääntyneen turistien myötä.

Liikaturismia koskeva asiantuntijahaastattelu Ruotsiin osoitti, että liikaturismi Tukholmassa alkaa näkyä jo liikenteessä, ympäristössä sekä etenkin pääkaupunkiseudulla vuokra-asuntojen siirtymisestä Airbnb turisteille vuokrattavaksi. Airbnb:n kautta vuokrattavat asunnot ovat yleensä sijoittuneet paikallisten asuinympäristölle, joka lisää rauhattomuutta myös asuinalueilla. Sen vuoksi, että Airbnb asunnoissa vuokralaiset vaihtuvat usein ja he ovat lomalla, joten taloyhtiöiden sääntöjä saatetaan laiminlyödä helpommin. Joka aiheuttaa haittaa paikallisille, jotka yrittävät elää normaalia arkielämää. Tanskassa taas paikalliset yrittävät jaotella turismia ympäri kaupunkia, jotta se ei enää keskittyisi vaan tietyille alueille. Pohjoismaiden infrastruktuuria ei ole suunniteltu kestämaan suuria väkijoukkoja niin Tukholmassa, Suomenlinnassa, Lofoteilla kuten Kööpenhaminassakaan. Tämän vuoksi suuret turistijoukot, jotka tulevat kasvamaan vuosi vuodelta voivat vahingoittaa ympäristöä pahasti. Tämän vuoksi Pohjoismaiden pitää alkaa tekemään järjestelyjä, jotta turismia saataisiin levitettyä eri alueille ylikuormittumisen välttämiseksi.

Pohjoismaissa tapahtuu rikoksia, joista suuri osa on maahanmuuttajien tekemiä. Suuri osa rikoksista on myös pyörävarkauksia. Pohjoismaissa rikostilastoissa ei määritellä suoraan matkailijoihin kohdistuvia rikoksia, mutta on todettu, että matkailijat aiheuttavat pikkurikollisuuden kasvua. Matkailijoiden kasvu aiheuttaa pikkurikollisuutta kuten näpistelyä, ja Suomessa tänä vuonna esiintynyttä matkailijoiden puhelien lainaamista ja niistä maksullisiin numeroihin soitteluja. Matkailijoiden nopeasti kasvava määrä sekä matkailijoiden paljous saattaa aiheuttaa paikallisissa ärtymystä, jonka vuoksi paikalliset alkavat häätämään matkailijoita pois alueelta tai alkavat teemmään töitä matkailijoiden hajauttamiseksi toisille alueille. Äärimmäisissä tapauksissa paikallisten ärtymys matkailijoita kohtaan saattaa johtaa järjestäytyneeseen rikollisuuteen, jossa tehdään joko pikkurikoksia tai jopa terroristi-iskuja matkailijoiden häätämiseksi. Järjestäytynyttä rikollisuutta matkailijoiden häätämiseksi on todettu esimerkiksi Espanjassa poliisin haastattelun mukaan.

Vastaus tutkimuskysymykseen; ”millainen vaikutus on maassa tapahtuvalla rikollisuudella alueen matkailun näkökulmasta?” Vaikka maassa tilastollisesti esiintyisi paljon rikollisuutta, se ei silti välttämättä vaikuta maan jokaiseen matkakohteeseen. Osa

maan matkakohteista voi olla turvallisempia sekä vaarattomampia. Etenkin kansainväliset matkailijat saattavat kiinnittää huomiota koko maan rikollisuuteen, sillä etteivät korkean rikollisuustason vuoksi matkusta lainkaan koko maahan. Mutta yleisesti rikostilastojen perusteella eniten rikollisuutta tapahtuu matkakohteissa, joissa on eniten turismia. Yleisesti turvallisempaa on matkustaa hiljaisemmalle seudulle, jossa ei ole niin paljoa turismia. Sillä maaseudulla on vähemmän ihmismassaa kuin kaupungissa, joka viestii myös rikosten vähemmyydestä. Esimerkkinä Suomesta Helsingissä tapahtuva rikollisuus. Jos pääkaupungin mahdolliset uhat haluaa välttää, kannattaa matkustaa esimerkiksi Kotkaan, jossa on vähemmän turvallisuusuhkia kuin Helsingissä. Helsinki on Suomen pääkaupunki, jossa on suuri ihmismassa, joka tuo mukanaan myös rikollisuutta. Joten rikollisuus voi vaikuttaa joko siten, että turisti hakee hiljaisemman matkakohteen esimerkiksi maaseudulta tai hän ei matkusta maahan ollenkaan, jossa rikollisuus on suuremmissa määrin läsnä. Turisti voi myös matkustaa pääkaupunkiseudulle, vaikka siellä tapahtuisi paljon rikoksia, mutta pääkaupungissa oleva ihmismassa on niin suuri, joten turisti ei välttämättä ajattele joutuvansa rikoksen kohteeksi. Isompi riski joutua rikoksen kohteeksi on kohteissa, joissa on paljon ihmismassaa, lopulta kuitenkin uhriksi voi joutua missä vaan. Vaikka maassa olisi vähän rikollisuutta, kuten Pohjoismaissa, rikoksen kohteeksi voi silti joutua kaikkialla. Itse voi vaikuttaa paljon omaan turvallisuuteensa, kuten opinnäytetyössä on aiemmin kerrottu.

7 Pohdinta

Tutkimuksessa jokainen vastaaja sai kertoa avoimesti omat mielipiteensä ja tunteuksensa aiheita kohtaan, joten tutkimuksen uskottavuus määräytyy vastaajien vastauksien kautta. Tutkimukseen vastanneet ihmiset vastasivat anonyymisti, joten heidän ei tarvinnut mainita mitään henkilökohtaisia tietoja itsestään, joka rohkaisi vastaamaan kysymyksiin. Tutkimuksen kysymykset ja vastaukset vastasivat hyvin tutkimuksessa etsittävää tietoa, joten se lisäsi varmuutta tutkimusta tehdessä. Vastaukset alkoivat toistua muutaman kyselylomakkeen jälkeen, joka lisäsi varmuutta ja vah-

vistuvuutta tutkimuksen osalta, siitä mikä tekee suomalaisten olon varmaksi ja turvalliseksi. Vastaajiin ei pyritty vaikuttamaan puolueellisesti, vaan jokainen vastaaja sai oman vastauspaperin, johon sai omissa rauhassa pohtia vastauksia.

Tutkijan omat kokemukset ovat saattaneet vaikuttaa vastausten tulkintaan. Aineistonkeruumenetelmä, jossa haastatellaan kasvotusten, olisi oletettavasti toiminut paremmin. Esimerkiksi avoin haastattelu. Näin saanut enemmän dataa ja laajempaa kuvausta vastaajien näkemyksistä. Tutkimusvaiheen lopussa ainoastaan kahta vastaajaa haastateltiin avoimesti, jotta saataisiin lisää informaatiota ja tarkempaa tietoa vastaajien näkemyksistä. Tämän olisi voinut aloittaa aiemmin, jotta avoimiin kysymyksiin olisi saanut laajempia vastauksia. Paperille kirjoitetut vastaukset olivat hyvin suppeita.

Tämän pohjalta syntyikin jatkotutkimusehdotus. Jatkotutkimusehdotuksena tarkempi turvallisuuden analysointi kaupungeittain ja ikäluokittain, josta esiintyisi kaupunkikohtaisia eroja turvallisuuden tunteen kokemisesta ja mahdollisista uhista. Tutkimuksessa olisi hyvä esittää kaupunkikohtaiset rikostilastot sekä nykytilanne rikollisuudessa. Eli verrata keskenään destinaatioita ja arvioida niitä vaiheittain. Kuinka destinaatio on syntynyt ja minkä seurauksesta se on sellainen kuin se nyt on.

Vastuulliseen matkailuun pystyy ja tulee vaikuttaa. Matkailun ammattilaisten tulee säädellä matkailua joka maassa, jotta yksittäiset alueet eivät joutuisi liikamatkailun kohteeksi ja matkailuun liittyvää rikollisuutta ei syntyisi, kuten esimerkiksi Barcelonassa kävi. Matkailun ammattilaisten tulee pohtia kohteiden kantokykyä, jotteivat matkailijat yrittäisi kantokyvyn rajaa. Matkailija voi myös itse pohtia matkailun vastuullisuutta ja matkustaa kohteisiin, joissa ei esiinny turisteista aiheutuvaa ruuhkaa. Jos välttämättä haluaa kohteeseen, jossa esiintyy liikaturismia, kannattaa matka ajoittaa sesongin ulkopuolelle, jotta ympäristö säilyisi ja paikalliset kiittävät. (Raitaaho 2019.)

Opinnäytetyön tekemisen myötä selvisi, kuinka matkailu, paikalliset, turistit, liikaturismi sekä rikokset liittyvät yhteen. Kaikilla näistä on syy-seuraussuhteensa. Matkailu-destinaatioiden tulee tehdä ennaltaehkäisevää työtä, jotta kohde ei ylikuormittuisi.

Vastuullinen matkailu on tärkeää ja tekee matkailusta mukavampaa kaikille. Sillä vastuullisessa matkailussa ympäristö ei tuhoudu, ja paikalliset ovat tyytyväisiä, kun saavat asua keskustassa vuokralla ja liikkua ilman ruuhkia. Turistien on helpompi päästä turistikohteisiin, ja matkustaminen sujuu vaivattomammin ilman pitkiä odotteluja. Virkavalta pääsee helpommalla, kun rikokset eivät lisääny liikaturismin myötä. Vastuullinen matkailu tulee ottaa tosissaan. Matkailudestinaatioista on pidettävä huolta, ja niille tulee asettaa rajat, jotta välttyttäisiin liikaturismin aiheuttamilta negatiivisilta seurauksilta.

Lähteet

Alastalo, M. & Borg, S. 2010. Tutkimustulosten raportointi. KvaliMotv. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 30.6.2019.

<https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/numerolukutaito/raportointi.html>

All-time year for travel– Record growth made Finland the most interesting destination in Northern Europe. 2018. Business Finland. Viitattu 25.3.2019
<https://www.businessfinland.fi/en/whats-new/news/2018/all-time-year-for-travel-record-growth-made-finland-the-most-interesting-destination-in-northern-europe/>

Amper, R., Böök, N., Lahdenmäki, H., Lehtola, R. & Vaari, S. (Suomenlinnan hoitokunta) 2009. Suomenlinnan kunnostus ja uusi käyttö. Kustantaja: Suomenlinnan hoitokunta.

Asikainen, H. 2018. Euroopan kulttuurikaupungeissa ihmiset marssivat kaduilla turismia vastaan – Suomessa liikaturismiin voidaan vielä valmistautua. Yle. Viitattu 4.5.2019 <https://yle.fi/uutiset/3-10216612>

Astvaldsson, J. P. 2018. Empty Jails and Unlocked Doors: The myth of a crime-free paradise. Iceland review. Viitattu 4.5.2019.
<https://www.icelandreview.com/news/empty-jails-unlocked-doorsmyth-crime-free-paradise/>

Becker, E. N.d. Arctic crush. Travel weekly. Viitattu 26.3.2019.
<https://www.travelweekly.com/Europe-Travel/Arctic-crush-Norway-combats-overtourism>

Bradford, A. 2017. Deductive reasoning vs. inductive reasoning. Livescience. Viitattu 19.9.2019. <https://www.livescience.com/21569-deduction-vs-induction.html>

Clarke, J. 1997. A Framework of Approaches to Sustainable Tourism, *Journal of Sustainable Tourism*.

Clarke, J. 1997. A Framework of Approaches to Sustainable Tourism. *Journal of Sustainable Tourism*.

Crime rates decrease in Norway. 2018. The Nordic Page Norway. Viitattu 23.4.2019. <https://www.tnp.no/norway/panorama/crime-rates-decrease-norway>

Denmark 2019 crime & safety report. 2019. OSAC. Viitattu 23.4.2019. <https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=25822>

Denmark. N.d. Safe around. Viitattu 24.4.2019. <https://safearound.com/europe/denmark/>

Dixon, J. & Newman, O. 1998. *Entering the Chinese market: the risks and discounted rewards*. London: Quorum Books.

Eksell, J. 2019. Liikaturismi Ruotsissa. Sähköpostiviesti 28.4.2019. Vastaanottaja K. Kuusisto. Liikaturismiin liittyvä haastattelu Ruotsista.

Eliza Reid puhe ITB Berlin messuilla

Eurostat. 2014. Archive: Crime Statistics. Viitattu 25.3.2019. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Crime_statistics

Goodwin, H. 2017. The challenge of overtourism. Responsible Tourism Partnership Working Paper 4. October 2017. Saatavilla: <http://haroldgoodwin.info/pubs/RTP'WP4Overtourism01'2017.pdf>

Gössling, S. 2002. Human-environmental relations with tourism.

Gössling, S. Scott, D. Hall, M. 2018. Global trends in length of stay: implications for destination management and climate change. *Journal of Sustainable Tourism* 26:12, pages 2087-2101. Viitattu 30.6.2019. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09669582.2018.1533020?scroll=top&needAccess=true>

Hunter, S. 2019. "Packs of youngsters" behind new wave of Barcelona street crime, say police. *El Pais*. Viitattu 19.9.2019. https://elpais.com/elpais/2019/08/26/inenglish/1566812873_842794.html

How reported crime rates changed in Sweden in 2018. 2019. The Local. Viitattu 22.4.2019. <https://www.thelocal.se/20190118/how-reported-crime-rates-changed-in-2018>

Iceland 2018 Crime & Safety Report. 2018. OSAC. Viitattu 23.4.2019. <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23588>

- Justice. 2019. Statistics Finland. Viitattu 22.4.2019
https://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_oikeusolot_en.html
- Kuva: Wonderful Copenhagen 2017. Viitattu 30.6.2019.
<http://localhood.wonderfulcopenhagen.dk/>
- Lappi, T. 2016. Matkailu Pohjoismaihin kasvaa kovaa vauhtia. MaRa. Viitattu 21.5.2019. <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2016-AK-86269.pdf>
- Lisowska, A. 2017. Crime in tourism destinations: research review. File
:<https://dle.plymouth.ac.uk/mod/resource/view.php?id=653786>
- Lonely Planet names Copenhagen the world's top city in 2019. 2019. Nordic travel magazine. Viitattu 19.9.2019. <https://nordictravelmag.com/lonely-planet-names-copenhagen-the-worlds-top-city-in-2019/>
- Mäntyneva, R. 2018. Liikaturismi voi olla Suomessakin todellinen uhka. Hämeen Sanomat. Viitattu 19.2.2018. <https://www.hameensanomat.fi/kanta-hame/liikaturismi-voi-olla-suomessakin-todellinen-uhka-212919/>
- Matkailuvuosi. N.d. Business Finland. Viitattu 4.5.2019
<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/verkotot/matkailu/tutkimukset-ja-tilastot/matkailuvuosi/>
- Mawby, R.I. 2015. Crime and tourism: the police response. *Australasian Policing*, 7.2, 17-24
- Meltidsveckan. N.d. Viitattu 2.7.2019. <https://medeltidsveckan.se/en/>
- Myllyniemi, T. 2019. Pieni ruotsalais kunta huolestui väkivallasta – turvapaikanhakija surmasi häntä auttaneen ”mummon”. Iltasanomat. Viitattu 2.7.2019.
<https://www.is.fi/ulkomaat/art-2000006161004.html>
- Myllyoja, M. 2019. Britit rynnivät ruotsalaisten ohi Suomeen – ulkomaiset matkailijat viettivät täällä marraskuussa yli 430 000 yötä. Yle Uutiset. Viitattu 2.7.2019.
<https://yle.fi/uutiset/3-10589781>
- Nordic travel magazine. N.d. Viitattu 26.9.2019. <https://nordictravelmag.com/>
- Offences reported to the police. 2019. Statistisk sentralbyrå. Viitattu 22.4.2019.
<https://www.ssb.no/en/lovbrudda>
- Pfarr, C. Hosie, P. 2016. Crisis management in the tourism industry: Beating the odds? London: Routledge.
- Pizam, A. Mansfeld, J. 2006. Toward a Theory of Tourism Security.
- Property and traffic offences the most common types of crime. 2017. Ministry of the Interior Finland. Viitattu 25.3.2019 <https://intermin.fi/en/police/crime-in-finland>

Raita-Aho, S. 2019. Suomenlinnan asukkaat harmittelevat katoavia pyykkejä ja pyöriä – liikamatkailu rasittaa monia maailman kaupunkeja. Yle Uutiset matkailu. Viitattu 26.8.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-10867269>

Rizzo, C. 2018. Why More People Are Visiting Denmark Than Ever Before. Travel and leisure. Viitattu 26.3.2019. <https://www.travelandleisure.com/travel-news/copenhagen-denmark-breaks-tourism-records>

Ryan, C. 1993. Crime, violence, terrorism and tourism. An accidental or intrinsic relationship?

Rytkölä, A. 2019. Sisä-Suomen apulaispoliisipäällikkö. Pirkanmaa. Haastattelu 14.6.2019.

Saaranen-Kauppinen, A. Puusniekka, A. 2006. 1.2 Mitä laadullinen tutkimus on: lyhyt oppimäärä. KvaliMotv. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 30.6.2019. https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html

Safe & Healthy Family-Friendly Living in the Nordic Countries, Expat insider 2018. 2018. InterNations. Viitattu 2.7.2019. <https://www.internations.org/expat-insider/2018/the-nordic-countries-39596>

Safe and Healthy Family-Friendly Living in the Nordic Countries. 2018. Internations. Viitattu 2.4.2019 <https://www.internations.org/expat-insider/2018/the-nordic-countries-39596>

Salmi, M. 2019. Väkivaltaiset ryöstöt piinaavat Barcelonaa – Asukkaat pelkäävät, mutta suomalaisturistit kokevat olonsa turvalliseksi. Yle Uutiset. Viitattu 26.8.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-10886208>

Security. 2019. Travel risk map. Viitattu 6.4.2019. <https://www.travelriskmap.com/#/planner/map/security>

Skardhamara, T. Aaltonen, M. & Lehti, M. 2014. Immigrant crime in Norway and Finland. Saatavilla: https://www.researchgate.net/publication/266400120_Immigrant_crime_in_Norway_and_Finland/stats

Skardhamara, T. Aaltonen, M. Lehti, M. 2014. Immigrant crime in Norway and Finland. Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention. Viitattu 2.7.2019. https://www.researchgate.net/publication/266400120_Immigrant_crime_in_Norway_and_Finland/stats

Suomenlinnan kulttuuritarjontaa hyödynnettiin viime vuonna ahkerasti kaikkina vuodenaikoina. 2019. Suomenlinna. Viitattu 9.5.2019. <https://www.suomenlinna.fi/suomenlinnan-kulttuuritarjontaa-hyodynnettiin-viime-vuonna-ahkerasti-kaikkina-vuodenaikoina/>

Sweden attracted more foreign tourism than any other Nordic in 2016. 2017. The Local. Viitattu 28.3.2018 <https://www.thelocal.se/20170126/sweden-attracted-more-foreign-tourism-than-any-other-nordic-in-2016>

Tarlow P.E. 2011. Crime and tourism. *Tourism in turbulent time*. 93-101.

Tietoa Pohjoismaista. N.d. Pohjoismaiden yhteistyö. Viitattu 15.7.2019. <https://www.norden.org/fi/information/tietoa-pohjoismaista>

Total number of reported offences, Crime statistics. 2018. Bra. Exel-tiedosto. Viitattu 2.7.2019. <https://www.bra.se/bra-in-english/home/crime-and-statistics/crime-statistics.html>

Total number of reported offences. 2018. Brå. Viitattu 22.4.2019. <https://www.bra.se/bra-in-english/home/crime-and-statistics/crime-statistics.html>

Ulkomaiset matkailijat tekivät ennätyselliset 8,5 miljoonaa matkaa Suomeen viime vuonna. 2019. Yrittäjät. Viitattu 2.7.2019. <https://www.yrittajat.fi/uutiset/606388-ulkomaiset-matkailijat-tekivat-ennatyselliset-85-miljoonaa-matkaa-suomeen-viime>

Vengesayi, S. Mavondo, F. 2009. Tourism Destination Attractiveness: Attractions, Facilities, and People as Predictors. Researchgate. Viitattu 19.9.2019. https://www.researchgate.net/publication/233643032_Tourism_Destination_Attractiveness_Attractions_Facilities_and_People_as_Predictors

Wazir, B. 2018. Overtourism in Iceland threatens the environment. Wikitribune. Viitattu 26.3.2019. <https://www.wikitribune.com/article/89904/>

Why violent crime is so rare in Iceland. 2013. BBC News. Viitattu 4.5.2019 <https://www.bbc.com/news/magazine-25201471>

Xinhua. 2019. Nordic countries see huge increase in Chinese tourists. Gbtimes. Viitattu 25.3.2019 <https://gbtimes.com/nordic-countries-see-huge-increase-in-chinese-tourists>

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake matkailijoille

Koetko olevasi turvassa matkustaessasi Suomessa / Pohjoismaissa?

Kyllä / Ei

Mikä aiheuttaa turvattomuutta?

Poliisien vähyys

Vartijoiden vähyys

Henkilökunnan vähyys

Muut matkustajat

Maahanmuuttajat

Terrorismiuhka

Lisääntynyt rikollisuus

Päihtyneet henkilöt

Joku muu, mikä:

Mistä turvattomuuden tunne johtuu?

Erottuuko turisti maahanmuuttajasta Pohjoismaissa?

Kyllä / Ei (miksi?)

Missä on turvallista?

Mikä luo turvallisuuden tunteen?

Koetko turistit uhkana maamme luonnolle / kulttuurille?

Koetko olevasi turvassa matkustaessasi Suomessa / Pohjoismaissa?

Kyllä / Ei

Mikä aiheuttaa turvattomuutta?

Poliisien vähyyys

Vartijoiden vähyyys

Henkilökunnan vähyyys

Muut matkustajat

Maahanmuuttajat

Terrorismiuhka

Lisääntynyt rikollisuus

Päihtyneet henkilöt

Joku muu, mikä: _____

Mistä turvattomuuden tunne johtuu?

Jos lomakohteessa on paljon maahanmuuttajia, saako se olosi varautuneemmaksi?

Kyllä / Ei

Mikä luo turvallisuuden tunteen?

Miten turismi vaikuttaa mielestäsi maamme luontoon? Tekeekö lisääntynyt turismi muutoksia luontoon negatiivisesti/positiivisesti?

KIITOS VASTAUKSISTA !!!

Liite 2. Sisä-Suomen poliisin haastattelukysymykset

Minkälaisia turvallisuusasioita tulee esiin matkailijoiden kanssa?

Minkälaista rikollisuutta esiintyy?

Entä mitä rikollisuuden ehkäisymenetelmiä turistien keskuudessa?

Mikä määrittelee liiallisen turismin? Näkyykö se työtehtävissä / ympäristössä?